

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra anglistiky

Diplomová práce

Pořadí členů geografických víceslovných pojmenování

The order of constituents in geographic multi-word names

Diplomant: Jana Bartoszová

Ročník a obor: 7. ČJ-AJ/ZŠ

Vedoucí práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.

Rok odevzdání: 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma *Pořadí členů geografických víceslovných pojmenování* vypracovala samostatně s použitím pramenů uvedených v bibliografii.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě, fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Třinci dne 15. dubna 2010

Jana Bartoszová

Děkuji vedoucímu diplomové práce PhDr. Vladislavu Smolkovi, Ph.D. za jeho čas, trpělivost, cenné rady a metodické vedení práce.

Dále děkuji i všem, kdo mě jakýmkoli způsobem podporovali ve studiu a poskytli mi podmínky k práci.

ANOTACE

Pořadí členů geografických víceslovných pojmenování

Tato diplomová práce se zabývá pořadím obecných a vlastních jmen v geografických pojmenováních. Dělí geonyma do tematických skupin a vymezuje jejich základní formy. Dále popisuje formy konkrétních anglických názvů na základě autentických textů anglických mluvčích, a porovnává je s formami českými. Mapuje rozdíly geonym v jednotlivých jazycích a zkoumá nejběžnější chyby v pořadí členů zeměpisných názvů, kterých se čeští uživatelé anglického jazyka dopouští. Práce odhaluje problémy, se kterými se může český uživatel anglického jazyka při používání anglických víceslovných geografických pojmenování setkat.

ABSTRACT

The order of constituents in geographic multi-word names

This diploma thesis deals with the order of proper and common nouns in geographic names. It divides geonyms into thematic groups and defines their basic forms. Next, it describes forms of particular English names based on authentic texts written by English authors and compares them with Czech forms. The work maps the differences in geonyms between the languages and studies the most common mistakes in the order of English geographic names made by Czech users of English language. The thesis reveals problems with the usage of English multi-word geographic names which could be faced by a Czech user of English language.

Obsah

Úvod.....	1
1 Základní pohled na geografická pojmenování	3
1.1 Definice	3
1.2 Význam	3
1.3 Jazykové hledisko	4
2 Syntaktická struktura	5
2.1 Jmenné fráze.....	5
2.1.1 Základní struktura NP	5
2.1.2 Celkový přehled struktury:	9
2.2 Apoziční spojení.....	10
2.3 Struktura zeměpisných názvů	11
2.3.1 Apozice	11
2.3.2 Atributivní modifikace.....	13
2.4 Určitost.....	15
2.4.1 Rozdělení dle lexikologické struktury	15
2.4.2 Rozdělení dle sémantických kategorií	17
3 Formy geonym.....	21
4 Sémantická klasifikace zeměpisných názvů.....	22
4.1 Klasifikace geonym.....	22
5 Pořadí členů v jednotlivých typech geonym	24
5.1 Oikonyma.....	25
5.2 Anoikonyma.....	43

5.2.1	Hydronyma	43
5.2.2	Oronyma	52
5.2.3	Hodonyma.....	59
5.2.4	Agronyma	62
5.2.5	Choronyma.....	63
6	Nejčastější chyby českých uživatelů angličtiny	72
	Závěr	76
	Summary	77
	Bibliografie	79

Seznam použitých zkratek

VJ – vlastní jméno

OJ – obecné jméno

NP – noun phrase – jmenná fráze

Nom. – nominal – jmenná struktura

PP – prepositional phrase – předložková fráze

DP – determinative phrase – fráze založená na determinantu

AdjP – adjectival phrase – adjektivní fráze

AdvP – adverbial phrase – adverbiální fráze

VP – verb phrase – slovesná fráze

Prp – preposition – předložka

N – noun – podstatné jméno

Adj – adjective – přídavné jméno

Br.E. – britská angličtina

Am. E. – americká angličtina

Úvod

Člověk jako „pán tvorstva“ má již od nejranějších období svého „panování“ ve zvyku si podmaňovat své okolí a vše kolem sebe pojmenovávat. Mnohá z pojmenování se během let a staletí začlenila a upevnila v jazykovém systému.

Postupem doby vznikla potřeba sjednocení pravidel v pojmenovávání objektů. Zvláště v průběhu 19. století, v době závratného rozvoje, kdy byly zeměpisné názvy v nejrůznějších oblastech života stále častěji zmiňovány, vzrostla nutnost věnovat se této problematice. První pokusy o sjednocení geografických pojmenování mezi různými jazyky na sebe nedaly dlouho čekat. Roku 1871 se v Antverpách konal The First International Geographical Congress. Na začátku 20. století to byla International Map Committee, kdo stanovil standardy v užití jmen v rámci map.¹

I přesto, že se podařilo sjednotit zeměpisné názvosloví na mezinárodní úrovni, jednotlivé jazyky se v této oblasti od sebe liší a při studiu jazyků se každý nerodilý mluvčí potýká mimo jiné i s touto oblastí. Z tohoto důvodu jsem si jako téma diplomové práce vybrala Pořadí členů geografických víceslovných pojmenování. Vidím potřebu prozkoumat tuto oblast a dojít k závěrům použitelným pro praxi – zejména překladatelství. Každý překladatel, v tomto případě zejména do anglického jazyka, se může při překladu víceslovného zeměpisného názvu setkat s otázkou v jakém pořadí členy zeměpisného názvu zapsat a jestli existuje jen jediná správná varianta. Doslovný překlad může být mnohdy špatně pochopen a ne vždy se pořadí obecných a vlastních jmen v obou jazycích shoduje.

Na stránkách diplomové práce chci čtenáře seznámit se základní charakteristikou víceslovných zeměpisných názvů v anglickém jazyce a úskalími v pořadí konstituentů u názvů složených z vlastního a obecného jména. Hlavním cílem je

¹ Srov. ORTH, Donald J.. *Domestic Geographic Names: Principles, Policies and Procedures* [online]. 2003 [cit. 2009-07-27]. Dostupné z internetu: <http://geonames.usgs.gov/docs/pro_pol_pro.pdf>.

vymežit případy, kdy obecné jméno předchází před jménem vlastním a kdy ho následuje. Dále se zaměřím na užití členů.

V teoretické části nejprve stanovím základní pravidla pro pořadí členů ve jmenných strukturách, do nichž zeměpisné názvy patří, věnovat se budu také případům apozice. Dále rozdělím zkoumaná obecná jména do tematických skupin. Půjde o nejčastěji se vyskytující jména, nikoli vyčerpávající přehled.

V praktické části se zaměřím na výzkum autentických textů obsahujících zeměpisné názvy. Půjde zejména o turistické průvodce a zeměpisné učebnice dostupné v knižní i elektronické podobě. Nejprve prostřednictvím zkoumání reprezentativních textů anglických rodilých mluvčích stanovím pravidla užívání. Tato pravidla dále porovná s texty psanými v anglickém jazyce českými autory. Tímto způsobem určím nejčastější chyby českých uživatelů anglického jazyka v oblasti geografických pojmenování.

Jelikož by diplomová práce měla být prakticky použitelná pro české uživatele anglického jazyka, bude psána česky.

1 Základní pohled na geografická pojmenování

V této kapitole se chci zaměřit na seznámení se základními pojmy zeměpisných názvů, jejich charakteristikami a jazykovou strukturou.

1.1 DEFINICE

Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický ve svém Terminologickém slovníku zeměměřičství a katastru nemovitostí definuje geografické jméno, neboli geonymum jako „vlastní jméno neživého přírodního objektu a jevu (hora, voda, ostrov, nížina, les, neobdělávaná půda) a těch člověkem vytvořených objektů (město, obec, obdělávaná i zalesněná půda, komunikace atd.), které jsou v krajině trvale umístěny.“² Spadají sem rovněž i vlastní jména souborů takovýchto objektů a jevů (souostroví, pohoří).

1.2 VÝZNAM

Jelikož jsou zeměpisné názvy označeními, které odlišují jednu část zemského povrchu od jiné části, je třeba jim věnovat zvýšenou pozornost. Mají totiž vliv na mnoho oblastí života, jakými jsou např. obchod, rozvoj a ochrana životního prostředí, územní plánování, navigace, turistika, komunikace (včetně poštovních a mediálních služeb), poskytování rychlé pomoci, záchranné operace, distribuce map a atlasů, poskytují údaje pro katastr nemovitostí i při sčítání obyvatel.

Zeměpisná jména neexistují ve vakuu. Jelikož odrážejí lidské osídlení, poskytují důležité politické a kulturní informace – odlišují se v různých oblastech i dobách, mohou se měnit při změně politického systému, jazyka nebo pravopisu.³

² Terminologický slovník zeměměřičství a katastru nemovitostí [online]. 2009 [cit. 2009-07-27]. Dostupné z internetu: <http://www.vugtk.cz/slovník/4930_geograficke-jmeno--zemepisne-jmeno--geonymum>.

³ Srov. *The importance of geographical names* [online]. 2009 [cit. 2009-07-27]. Dostupné z internetu: <http://www.pcgn.org.uk/Geonames_importance.htm>.

1.3 JAZYKOVÉ HLEDISKO

Geonyma, se skládají ze dvou částí – specifické a obecné. Obecná část (vyjádřená jménem obecným⁴) označuje druh místa nebo oblasti, na kterou jméno odkazuje, je to obvykle topografický termín, jako např. *bay*, *peak*, *lake*. Specifická část (vyjádřená jménem vlastním⁵) jedinečně identifikuje individuální místo, znak, či oblast, může se skládat z jednoho nebo více slov, jako např. *Grosse Roche*, *Jenny Lind*, *Casale Campo di Carne*. Forma spojení je pevná.

Mnohdy se lze setkat i s kombinací slov ve specifické části názvu, např. *Threemile Run* a *Redhill Gulch*. Názvy některých jevů mohou být dlouhé, zvláště pokud je specifická část tvořena předložkovou frází: *Cliffs of the Seven Double Pillars*, *Foot of the Mountains Run*, *Canon del Rajadero de los Negros*.

Jednoslovné názvy jako *Boston* a *Pinkhook* jsou běžné pro obydlená místa. Některé vyžadují člen s velkým písmenem: *The Bend*, *La Pica*, *The Cape*, *The Nose*, and *The Maze*.⁶

V různých jazycích je forma zeměpisných názvů, zvláště víceslovných, odlišná, a může nabývat mnoha různých struktur, proto je potřeba vymezit, ve kterých případech se pořadí obecného a vlastního jména v anglickém a českém jazyce shoduje a ve kterých se liší.

⁴ DUŠKOVÁ, L. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. Praha: Academia, 1994. ISBN 80-200-0486-6. Strana 35: „Obecná jména neoznačují osoby nebo předměty jako jednotliviny, nýbrž jako pojmy. Odkaz k jednotlivému referentu nabývají teprve v určitém kontextu nebo situaci.“

⁵ Srov. DUŠKOVÁ, s. 35: Vlastní jména jsou značky označující jednotlivé osoby nebo předměty. Jelikož nemají lexikální obsah, nelze je definovat.

⁶ Srov. ORTH, Donald J.. *Domestic Geographic Names: Principles, Policies and Procedures* [online]. 2003 [cit. 2009-07-27]. Dostupné z internetu: <http://geonames.usgs.gov/docs/pro_pol_pro.pdf>.

2 Syntaktická struktura

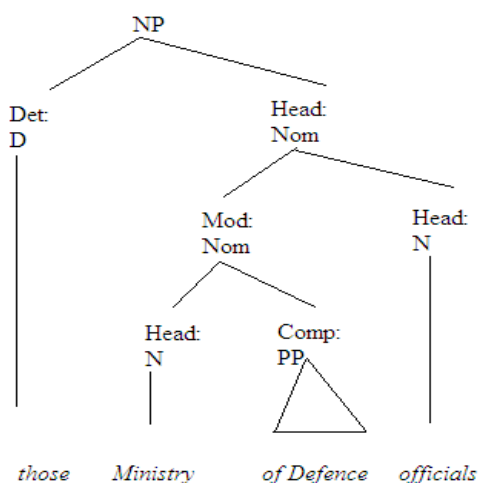
2.1 JMENNÉ FRÁZE

Zeměpisné názvy jsou ve své podstatě jmennými frázemi (noun phrases, dále jen NP), v otázkách syntaktické struktury tedy odpovídají struktuře NP. Vyčerpávající rozbor skladby NP poskytuje „The Cambridge Grammar of the English Language“⁷. Abych představila komplexnější pohled na NP, budu v této kapitole popisovat NP obecného charakteru. Pro definování struktury geonym lze z tohoto popisu využít jen zlomek, proto se strukturám geonym v rámci NP konkrétněji věnuji v části 2.3 a následující kapitolu zařazuji jako uvedení do obecné problematiky členů NP. (Názvy jednotlivých kategorií a členů NP ponechávám většinou v anglickém jazyce z důvodu snazšího vyhledávání v odborné literatuře.)

2.1.1 Základní struktura NP

NP (např.: *those Ministry of Defence officials*) se skládají buď ze samostatného, nebo rozvitého řídicího členu (**head**), kterým je podstatné jméno (noun), nebo jiná

jmenná struktura (nominal) (*Ministry of Defence officials*). Řídícím členem v rámci nominal je opět noun – tzv. ultimate head (*officials*). Do funkce head nemůže vstupovat NP.

Zde *Ministry of Defence* není ani noun, a jelikož nemůže samo o sobě fungovat jako podmět, předmět nebo další větný člen, není

⁷ HUDDLESTON, R., PULLUM, G. K.. *Cambridge Grammar of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press, Cambridge, 2002. ISBN 0 521 43146 8. Kapitola 5, s. 326 - 45

to ani NP. Jde tedy o nominal⁸ – strukturu, která může být součástí NP a obsahuje noun jako head (*officials*).

Závislé členy (**dependents**) předchází členu řídicímu (pre-head dependents) nebo po něm následují (post-head dependents). Přímé konstituenty nominální struktury lze označit jako vnitřní závislé členy (internal dependents), oproti determinantům, které vystupují jako vnější závislé členy (external dependents), jelikož nejsou konstituenty v rámci nominal, ale v rámci celé NP.

Internal dependents:

Podle pozice vůči head lze rozlišit pre-head internal dependent a post-head internal dependent⁹ Internal dependent se obvykle skládá z více členů. Podle jejich funkce existují podkategorie complement a modifier.

- Complement

- Pre-head – obvykle je realizován nominální strukturou, nebo adjektivem.¹⁰
- Post-head – realizován větou, nebo PP.

- Modifier

- Pre-head – realizován pomocí DP, AdjP, VP (s participiem jako řídicím členem), nominal, Prp. Může být sám premodifikován, ale většinou nemůže být postmodifikován dalším členem.
- Post-head – realizován pomocí determinativ a DP, adjektiv a AdjP, NP, clause a zejména PP. Modifikátory v této pozici mohou být dále postmodifikovány dalšími členy.

Complement je obvykle mnohem restriktivnější a sémanticky souvisí s head těsněji, než modifier. Lze to pozorovat zejména v případě, kdy řídicímu členu

⁸ QUIRK, Randolph, GREENBAUM, Sidney, aj. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Longman, 1985. ISBN 058251734, s. 62: Quirk pojem nominal neuvádí. Namísto toho označuje některé rozvíjející členy head za povinné, jiné za nepovinné.

⁹ Quirk označuje pre-head dependents jako členy premodifikace a post-head dependents jako členy postmodifikace, s. 62

¹⁰ Pořadí jednotlivých členů v této pozici se řídí obecnými pravidly pro řazení adjektiv před podstatným jménem. Viz např. Quirk s. 1338-1339 – rozděluje oblast mezi det. a head na 4 zóny: precentral, central, postcentral, prehead.

předchází complement i modifier. Complement musí zaujmout pozici hned vedle head. Modifier je řídicímu členu vzdálenější. Post-head complement stává přímo za head.¹¹

Do funkce pre-head internal dependents nejčastěji vstupují adjektiva (*delightful family*), participia (*missing report, stolen car*) a podstatná jména (*city traffic*). Méně často se v této funkci vyskytuje genitiv (*fisherman's cottage*), AdvP (*round-the-clock service*) nebo věta (*She asked I don't know how many people to the party*). Množství pre-head internal dependents rozvíjejících head není nikterak gramaticky určeno. Obvykle však jich není v jedné NP více než tři nebo čtyři. Výjimkou jsou odborné texty, jejichž adresát je obeznámen s problematikou oboru a je tedy schopen porozumět i velmi dlouhým a komplikovaným strukturám.

V pozici těsně za řídicím členem je několik typů pevných vazeb: apozitiva, předložky bez complementu, adjektiva v ustálených frázích a slovo „else“ následováno dalšími závislými členy. Jelikož právě apozitiva jsou jednou z nejčastějších struktur většiny zeměpisných názvů, budu se rozboru tohoto jevu věnovat samostatně v následující kapitole.

External modifiers:

Vnější závislé členy jsou konstituenty NP, nikoli v rámci nominal. Mohou se vyskytovat jak na začátku, tak na konci struktury. Do této funkce nejčastěji vstupuje **determinant (determiner)**, který stojí v rámci struktury NP těsně před internal modifiers. Obvykle to je člen (dále i některá zájmena a číslovky), není však ve struktuře vždy povinný.

Již vzniklou NP mohou dále modifikovat vnější rozvíjející členy. V rámci této kategorie existují dva druhy: predeterminer a peripheral modifier.¹²

¹¹ I u Quirka (s. 65-66) se lze setkat s pojmy modification a complementation v rámci rozvíjení head. Označuje jimi však odlišné jevy. Modifier podle něj vždy rozvíjí přímo head; complement však může rozvíjet i premodifikátory, následuje za slovem, které rozvíjí, a po významové stránce pouze doplňuje informaci, kterou obsahuje jeho řídicí člen.

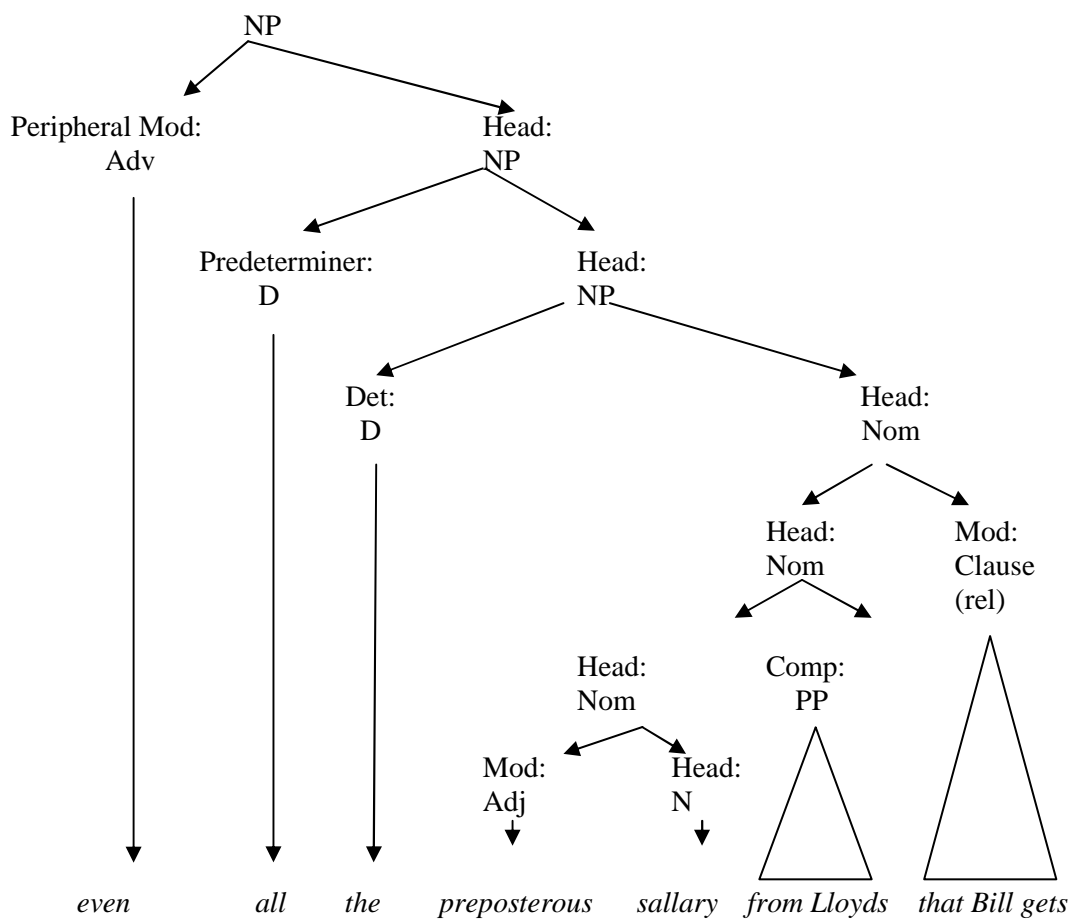
- **Predeterminer**

- Formy: determinátory (all, both), podílové a násobné číslovky (twice, three times), několik adjektiv a AdjP (such, how large – vždy před neurčitým členem).
- Pozice: obvykle těsně před determinantem.

- **Peripheral modifier**

- Formy: obvykle adverbium, PP nebo vztažné zájmeno.
- Pozice: na konci i začátku NP, ještě před predeterminantem.

Příklad rozboru:

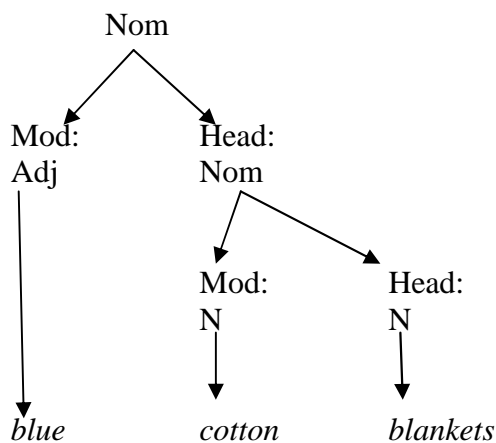
¹² Quirk (s. 253) rozlišuje determinatives na tři kategorie: predeterminers (*all, both*), central determiners (členy), postdeterminers (číslovky, *many, few*). Těmito kategoriím podle Huddlestona, odpovídá predeterminer a determiner, navíc přidává ještě kategorii peripheral modifier.

2.1.2 Celkový přehled struktury:

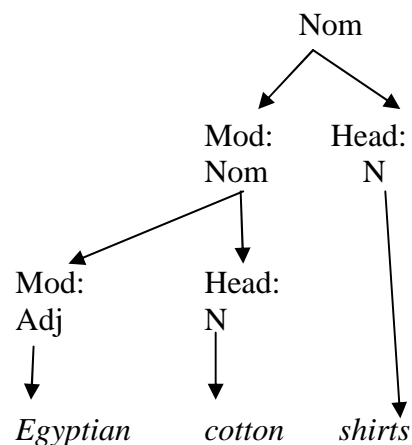
- pre-head external modifiers	Příklad
o peripheral external modifiers	
o predeterminer external modifiers	<i>all</i>
- determiner	<i>those</i>
- pre-head internal dependents	
o modifiers	<i>grossly over-rewarded</i>
o complement	<i>financial</i>
- head	<i>advisers</i>
- post-head internal dependents	<i>in the city</i>
- post-head external modifiers	<i>too</i>

Head je dalšími členy rozvíjena spíše stupňovitě, než paralelně. Může například spolu s modifikátorem tvořit nominal, který je ještě dále modifikován. Tato konstrukce se nazývá stacked modification nebo také stacking. Jiným případem je tzv. submodifikace, modifikace modifikátoru. V rámci těchto struktur lze zapojit i koordinační spojení modifikátorů nebo modifikovaných členů.

stacking:

submodifikace:

2.2 APOZIČNÍ SPOJENÍ

Jelikož je přístavek (apozice) rozvíjejícím větným členem, který s výrazem, k němuž přísluší, tvoří specifický typ koordinačního spojení, kde jednotlivé složky plní stejnou syntaktickou funkci,¹³ je přesnější „mluvit o členech apozičního vztahu než o základním členu a jeho přístavku. Po sémantické stránce se členové apozičního vztahu vyznačují totožností mimojazykového referenta nebo je alespoň referent jednoho členu v referentu druhého obsažen. ... Syntaktická funkce ve větě zůstává stejná, je-li zastoupena pouze jedním ze svých členů.“¹⁴

„Na základě referenční identity členů apozičního spojení může být jeden či druhý vypuštěn, aniž se změní mimojazyková reference. ... Jelikož se však význam členů apozičního spojení většinou liší v míře specifičnosti, ... vypustitelnost specifičtějšího členu závisí na kontextových a/nebo situačních podmínkách. ...“¹⁵

Apoziční vztah lze dále dělit na několik typů: těsný, restrictive, v němž je pořadí členů závazné (*the Planet Mercury*) a volný, nonrestrictive, v němž pořadí členů závazné není, apozitiva jsou oddělena čárkou (*Southampton, the greatest passenger port in England*). Další kategorie dělení apozice jsou: full/partial (splňuje/nespĺňuje podmínky: jakékoli z apozitiv může být vynecháno, aniž by věta byla gramaticky nepřijatelná; všechna apozitiva plní ve výsledné větě stejnou syntaktickou funkci; ve větě se všemi apozitivy a jen jedním pozitivem není významový rozdíl) a strict/weak (pozitiva náleží/nenáleží do téže syntaktické třídy). Zeměpisné názvy splňují tyto podmínky apozice: full, strict, restrictive.

Pro češtinu je netypická apoziční vazba pomocí „of“ (*the city of Berlin*). Svou formou sice odpovídá PP v pozici post-head complement. Quirk i Dušková¹⁶ však označují tuto strukturu jako apozici vyjádřenou pomocí „of“, jelikož může být chápána jako nominalizovaná původně slovesná struktura (*the City of Rome =*

¹³ Srov. DUŠKOVÁ, s. 498

¹⁴ DUŠKOVÁ, s. 498

¹⁵ DUŠKOVÁ, s. 499

¹⁶ QUIRK, s. 1317, DUŠKOVÁ, s. 510

Rome is the city). Sémanticky důležitější člen je konstruován jako člen syntakticky závislý.

„O přístavkové povaze závislé genitivní konstrukce svědčí stejný sémantický vztah mezi oběma substantivy jako v případech prosté juxta pozice členů, srov. ... *the river Rhine* řeka Rýn – *the Isle of Man* ostrov Man ... V obou případech jde o spojení vlastního jména s obecným substantivem, které je zařazuje do příslušné třídy.“¹⁷ Právě odlišnými sémantickými vztahy a použitím pouze určitého členu se předložkové apoziční spojení liší od atributivního genitivu typu *picture of John*.

2.3 STRUKTURA ZEMĚPISNÝCH NÁZVŮ

Na základě předchozího rozboru NP je možné určit nejčastější modely zeměpisných názvů, stejně jako základní pravidla pro pořadí členů v těchto názvech. Jde o apoziční spojení dvou substantiv a modifikované substantivum, které spolu s rozvíjejícími členy tvoří NP.

Řídícími členy apozičního spojení i NP bývají většinou jména obecná (termíny označující nějakou politicko-geografickou jednotku, jako *city*, *lake*, *mountain*, *republic*, *province*, atd.) a jména vlastní jsou členy rozvíjejícími (*Harvard University*), přičemž vlastní jméno může mít i podobu jména obecného (*The Open University*). V mnoha názvech lze vynechat jméno obecné (*The Tate Gallery* – *The Tate*). Takovýto název je méně formální. V případě, že nedojde k významovému posunu lze vynechat i jméno vlastní (*the States*).¹⁸ Pokud se vynechává obecné jméno u plurálních názvů, mění se vlastní jméno z čísla z jednotného na množné (*the Canary Islands* – *the Canaries*).

2.3.1 Apozice

Geonyma z velké části fungují jako **apoziciční spojení dvou substantiv** (*Lake Superior*). Z výše uvedeného rozdílu mezi apozicí těsnou a volnou vyplývá,

¹⁷ DUŠKOVÁ, s. 501

¹⁸ srov. HUDDLESTON, s. 447, 515

že zeměpisné názvy se objevují právě ve formě přístavku těsného, nikoli volného. Langendonck dokonce považuje těsný přístavek za nejdůležitější kritérium pro sémanticko-syntaktické definování vlastního jména vůbec.¹⁹ Vedle hlediska restriktivnosti splňují zeměpisné názvy i podmínky full a strict.

Nejtypičtější zástupci apozice v rámci geonym jsou jezera (*Lake Michigan, Lake Windermere*) a hory (*Mount Everest, Mount Vesuvius*), u nichž je funkce jména obecného srovnávána s funkcí titulu u vlastních jmen osob.²⁰ Nepředchází jim člen určitý. Apozitivům však také může předcházet určitý člen – do této kategorie patří zejména názvy řek (*the River Rhine, the Rhine River*). Pořadí členů apozice se však mění v závislosti na použití úzu amerického, či britského. Některé názvy řek však mohou vstupovat i do struktury níže popsané – modifikace. Model apozice, kdy vlastní jméno předchází jménu obecnému a do struktury nevstupuje určitý člen, je běžný u názvů severoamerických měst, vesnic a regionů (*New York City, Quebec Province, Milwaukee County, Dulwich Village*). U jmen, jako je například *Kansas City*, je vypustitelnost členů prakticky nemožná, protože jde v podstatě o součásti jednoho jména. V ostatních případech je možné jedno z apozitiv vypustit. Jsou i případy, kde je možné dvojí pořadí apozitiv: *County Cork* i *Cork County* (zejména u irských „counties“).²¹

Apozici pomocí předložky „of“ odpovídají zejména názvy obcí, měst, zemí, okresů, oblastí a regionů (*the Borough of Camden, the Province of Ulster, the Republic of Ireland, the borough of Wimbledon, the City of Westminster, the State of Washington, the State of Guatemala, the Island of Cyprus, the Continent of Australia*). V některých případech lze použít bezpředložkovou apozici *Washington State* i apoziční spojení pomocí „of“ *the State of Washington*. U mnoha názvů to však možné není *the City of London* (nikoli *London City*), *the District of Columbia* (nikoli *Columbia District*), *the Continent of Africa*,

¹⁹ LANGENDONCK, Willy Van. *Theory and Typology of Proper Names*. Berlin – New York: Mouton de Gruyter, Berlin, 2007. ISBN 978-3-11-019086-1. Strana 125.

²⁰ QUIRK, s. 1317

²¹ tamtéž

the African Continent (nikoli *Africa Continent*), *the Republic of France*, *French Republic* (nikoli *France Republic*).²²

2.3.2 Atributivní modifikace

Další strukturou, do které geonoma vstupují, je head dále rozvíjená pomocí internal modifiers a případně členu jako determinátoru, neboli **modifikované substantivum** (*the Lake District*). Oproti případu apozice, kde jde o specifický typ koordinace, jde v tomto případě o závislostní vztah, v němž je řídícím členem substantivum, v tomto případě (*District*), kdežto první substantivum (*Lake*) má funkci syntaktického adjektiva.²³ Tato struktura je typická pro většinu zeměpisných názvů.

Řídící člen takovéto struktury může být reprezentován jediným substantivem (*Germany*), případně doplněným členem určitým (*The Hague*), nebo tzv. dvandva compounds (*Alsace-Lorraine*, *Austria-Hungary*, *Bosnia-Herzegovina*, *Schleswig-Holstein*).²⁴ Dále však může být řídícím členem této NP i nominal (*Massachusetts Institute of Technology*).

Jako **complement** nejčastěji vystupují adjektiva a substantiva (*New South Wales*). Pokud je head rozvíjena předcházejícím substantivem, jde o tzv. juxta pozici, tedy spojení substantiv „bez jakéhokoli spojovacího signálu, přičemž první z nich (zleva) má adjektivní funkci. ... Dvě juxtaponovaná substantia jsou v angličtině nejčastěji kondenzací konstrukce ‚řídící substantium + předložka + substantivní postponovaný přívlastek‘. Vzniká tak sémantický kondenzát (konverzív), spojení těsné formálně i obsahově. Druhé substantivum (zleva doprava) je určované, první určující, tzv. sekundární adjektivum. Podle pozice obou složek se tedy mění význam jmenné fráze.“²⁵ „Českými ekvivalenty substantivních anteponovaných přívlastků bývají nejčastěji relační adjektiva ... nebo postponované neshodné přívlastky substantivní.“²⁶ Často zde může docházet

²² QUIRK, s. 1317

²³ Srov. DUŠKOVÁ, s. 500

²⁴ HUDDLESTON, s. 1648

²⁵ DUŠKOVÁ, s. 490

²⁶ DUŠKOVÁ, s. 491

k dvojznačnosti i víceznačnosti. Pokud se však tohoto typu přívlastku užívá v odborném stylu, předpokládá se u adresáta znalost věcné reality. (srov. Dušková 491)

Jako modifikátor nejčastěji vystupují opět adjektiva a substantiva. Může jít o řetězec juxtaponovaných substantiv, mezi nimiž mohou být různé vztahy. Základní zásadou je postupné rozvíjení řídicího substantiva zprava doleva. Problém je však v tom, že spojení nelze rozložit, ale je nutno je brát jako celek tvořící jeden článek řetězu. (Dušková, s. 492) Adjektiva jsou velmi častými modifikátory, zpravidla stojí v prepozici vůči modifikovanému členu. Je potřeba rozlišit přívlastek jednoduchý a přívlastek, který má formu slovního spojení, kdy jde o submodifikaci a kdy jde o stacking.

Head může být dále rozvíta pomocí PP s předložkou „of“ v pozici post-head complement: *the House of Commons, the Cambridgeshire College of Arts and Technology, the Institute of Psychiatry, the Bay of Fundy*. „V češtině jí [této formě] vesměs odpovídá přívlastek vyjádřený neshodným substantivem bezpředložkovým v postpozici, příp. s předložkou, nebo adjektivem relačním,²⁷ *the House of Commons – Dolní sněmovna*. Tento případ je potřeba odlišit od apozice, která může používat tutéž vazbu, avšak liší se její syntaktická funkce. V apozici jde o koordinaci (jednotlivé členy jsou vypustitelné, navzájem rovnocenné), zde jde o závislostní vztah jednoho členu struktury vůči členu jinému. Lze např. říci London = city (*the City of London*), či Washington = state (*the State of Washington*), nikoli však Arts and Technology = Cambridgeshire College (*the Cambridgeshire College of Arts and Technology*).

Ohledně struktury zvláště delších geonym je potřeba sledovat výše uvedenou strukturu běžných NP a soustředit se zejména na způsob, jakým je řídicí člen rozvíjen.

²⁷ DUŠKOVÁ, s. 493

2.4 URČITOST

Jelikož zeměpisné názvy označují konkrétní entitu, jsou tyto konstrukce již ze své podstaty určité. Právě kategorií určitosti se tedy odlišují od běžných NP a je jí třeba věnovat zvýšenou pozornost.

Geonyma postrádají kontrast určitost vs. neurčitost. S neurčitým členem se v těchto spojeních lze setkat jen při sekundárním užití těchto apozitiv, např. *There's a city of Manchester in England, and one in New Hampshire, too.* V této práci se však chci zaměřit na užití primární, a tak tuto možnost pouze zmiňuji.

2.4.1 Rozdělení dle lexikologické struktury

Langendonck²⁸ geonyma podle jejich vnitřní struktury rozlišuje na čtyři následující kategorie.

- a) Jména monomorfénní – města, vesnice, osady, samoty (*London, Paris, Köln*). Sufix (*South-wick*) či člen určitý (*The Hague*) je v těchto názvech rozlišován pouze z hlediska diachronního, nikoli synchronního. Langendonck označuje „the“ za „fossilized article“. Pravidlem tedy je, že se názvy sídlišť nevyznačují žádným formálním odlišením pomocí členu či jiného morfému.
- b) Jména rozvitá sufixem – státy, země, kontinenty (*German-y, Scot-land, Chin-a, Bulgar-ia, Afghan-(i)stan*). Některé země používají namísto sufixu člen určitý (*the Sudan, the Ukraine*).
- c) Jména rozvitá určitým členem – regiony, řeky, bažiny, hory, lesy, pole (*the Ruhr, the Highlands, the Thames*).
- d) Jména rozvitá jménem obecným, které zařazuje jméno vlastní do určité kategorie zeměpisných jevů, často dále doprovázená určitým členem. Do této kategorie patří např. moře, hory, ulice, jezera, pole, lesy, oceány, (*the Black Forest, the Atlantic Ocean, the North Sea, the Sahara Desert*) Člen je v některých případech nepovinný a v některých konstrukcích se vůbec nevyskytuje (*Lake Erie, Mount Everest*).

²⁸ Srov. LANGENDONCK, s. 204-212

Toto stupňovité rozdělení formální stránky geonym v podstatě odráží i stránku sémantickou. Do kategorie a) spadají názvy místní – oikonyma – jde o místa, která si člověk podmanil nejvýrazněji, kde je lidská činnost nejsnáze pozorovatelná. V kategorii b) jsou v podstatě seskupení sídlišť – státy. Z pohledu na kategorii c) lze usoudit, že určitý člen se vyskytuje u názvů entit, které vykazují nižší míru lidské organizace.

Někdy lze pozorovat zajímavé změny. Když se z regionů vyvinou státy, zdá se, že člen zmizí (*the Lebanon- Lebanon, the Ukraine – Ukraine, the Sudan – Sudan*). Určitý člen je tedy vázán povědomím o nižší míře lidské organizace.

Jména v kategorii d), která vykazují nejnižší míru obyvatelnosti, lidské organizace a vlivu, se nevykazují jen členem, ale jsou mnohdy doprovázena obecným jménem, nebo je provází pouze obecné jméno bez členu. Do této kategorie spadají i některé méně časté názvy ulic, polí a lesů (*Fleet Street, Pereira Road, Sherwood Forest, Big Field*). Čím dále se pohybujeme ve směru od lidského vlivu na geografické entity, tím větší je i různost ve formách geonym.

Pokud je název některého z objektů používá často, nebo hovorově, objevují se i varianty bez členů, nebo případně i bez jmen obecných (*the Atlantic Ocean – the Atlantic, the Sahara Desert – the Sahara, the Mediterranean Sea – the Mediterranean*).

V případě, že je součástí názvu číslovka, jsou pravidla odlišná. Pokud jde o dálnici ve Velké Británii, je u takového názvu obvykle určitý člen (*the M25, the A1*), stejně je tomu i v Kalifornii (*the 5, the 10*). Na americkém východním pobřeží však názvy dálnic obsahující čísla 1-95 nemají nikdy určitý člen (*US 1*). Názvy cest odvozené od osobních jmen člen mají (*the Eisenhower, the Kennedy*).

Je však potřeba poznamenat, že existují jména odvozená uměle, která do tohoto systému nezapadají (*the United Kingdom*).

2.4.2 Rozdělení dle sémantických kategorií

Quirk podmiňuje použití určitého členu sémantickou kategorií, popřípadě pluralitou/singularitou názvu:²⁹

Jména s „nulovým“ členem

- Kontinenty: *(North) Ameirca, (East) Asia, Antarctica, (equatorial) Africa*.
 - o Pozn: *Antarctica* – kontinent, *the Antarctic, the Arctic* – regiony.
- Země, státy, kraje, okresy, správní obvody: *(Elizabethan) England, (West) Scotland, (industrial) Staffordshire, (French) Canada, (northern) Arkansas*.
 - o Pozn: *Argentina, the Argentine, the Crimea, the Saar, (the) Sudan, the Punjab, the Sahara, the Ruhr, (the) Sinai, (the) Yemen, (the) Ukraine* – určitý člen je typický pro regiony přirozené, nikoli státy a regiony jako součásti lidské organizace.
 - o „The“ se v těchto případech někdy objevuje s francouzskými jmény *(the Auvergne)*, nebo se jmény v plurálu *(the Everglades)* a se jmény končícími názvem světové strany *(the Near/Middle/Far East, the Deep South, the Midwest)*.
- Města, obce: *(downtown) Boston, (central) Brussels*.
 - o Pozn: výjimkou je *The Hague* a některé čtvrti velkých měst *the Bronx, the City, the West/East End (of London)*.
- Jezera: *(Lake) Lagoda, Lake Michigan, Loch Ness, Ullswater, Lake Nicaragua, Silver lake*.
 - o Pozn: výjimkou je např. *the Great Salt Lake* (oproti ostatním jezerům zde nejde o apozici, ale o modifikované řídicí jméno).
- Hory: *Mount Everest, Mont Blanc, Ben Nevis, Aconcaqua, Vesuvius, (Mount) Snowdon*.
 - o Pozn: ve jménech jezer a hor obecné jméno obvykle předchází jménu vlastnímu. Přesto existují případy, kde je tomu naopak – *Pikes Peak, Bassenthwaite Lake*.

²⁹ QUIRK, s. 293-296

- Další místní jména skládající se z VJ+OJ označují jak přírodní útvary (*forests, woods, hills*), tak útvary uměle vytvořené (*roads, streets, squares, buildings, airports, parks, gardens*): *Kew Gardens, Hyde Park, Bredon Hill, Piccadilly Circus, Park Lane, Madison Avenue, Times Square, Portland Place, Scotland Yard, Westminster Bridge, Hampton Court, Paddington Station, Kennedy Airport, Magdalen College, Canterbury Cathedral, Windsor Castle, Buckingham Palace, Fountains Abbey*.
 - o Pozn: v této oblasti je mnoho výjimek, např. Londýnská *the Albert Hall, the Mansion House, the Mall, the Strand*, nebo jména muzejí a divadel a další.
 - o jména britských univerzit, jejichž název obsahuje pomístní jméno, mohou mít obvykle dvě formy: *the University of London* (což je oficiální název) a *London University*. U amerických univerzit je rozdíl mezi těmito dvěma formami zřetelnější: *the University of California* a *California State University*. Univerzity pojmenované po nějaké osobě mají pouze tuto formu: *Yale University, Brown University*.
 - o Určitý člen se může výjimečně objevit i u názvů hlavních tříd, v nichž je „road“ jako OJ: *(the) Edgware Road, (the) Old Kent Road*. Oproti tomu *Oxford Street, Fifth Avenue* jsou bez členu. Moderní meziměstské komunikace se také většinou objevují s určitým členem. *the San Diego Freeway, the Merrit Parkway, the Pennsylvania Turnpike, the M1 (Motorway)*.

Jména s určitým členem

- Jména v plurálních tvarech: (*the Netherlands, the Midlands, the Great Lakes*).
 - o Skupiny ostrovů: *the Hebrides, the Shetlands, the Canaries (the Canary Islands), the Bahamas*.
 - o Horstva a skupiny kopců: *the Himalayas, the Alps, the Andes, the Rockies (the Rocky Mountains), the Pyrenees, the Pennines*.

Určitý člen mají i neplurální jména horstev: *the Caucasus*, *the Sierra Nevada*.

- Výjimky: *Kensington Gardens*, *Burnham Beeches*.
- Řeky: *the Avon*, *the Danube*, *the Euphrates*, *the Potomac*, *the Rhine (river)*.
- Moře a oceány: *the Pacific (Ocean)*, *the Baltic (Sea)*, *the Kattegat*.
- Průlivy: *the Panama Canal*, *the Suez Canal*, *the Erie Canal*.
- Pobřežní útvary: *the Gulf of Mexico*, *the Cape of Good Hope*, *the Bay of Biscay*, *the Strait of Magellan*, *the Sound of Bute*, *(the) Bosphorus*, *the Isle of Man*, *the Isle of Wight*.
 - Pozn: pokud se v této kategorii objeví místo postmodifikace spíše premodifikace, určitý člen zpravidla mizí: *Long Island*, *Hudson Bay*.
- Veřejné instituce a zařízení:
 - Hotely, restaurace: *the Grand (Hotel)*, *the Waldorf Astoria*.
 - Divadla, operní domy, kina, kluby: *the Criterion (Theatre)*, *the Globe (Theatre)*, *the Athenaeum*.
 - Muzea, knihovny, nemocnice, apod: *the British Museum*, *the Bodleian (Library)*, *the Middlesex Hospital*.
 - Pozn: *Drury Lane* a *Covent Garden* jsou v rámci divadel a operních domů výjimečné případy. Určitý člen nemají, pravděpodobně jelikož původně označovaly jména místní. Pokud začíná jméno veřejné instituce genitivem, určitý člen se opět nepoužívá: *White's*, *Gaylord's (Restaurant)*, *Brown's (Hotel)*, *Guy's (Hospital)*, *St John's (College)*.

Struktura jmen s určitým členem

Z výše uvedených příkladů je zřejmé, že v rámci jmen s určitým členem panuje pestrost, co se struktury týče. Jde v podstatě o čtyři základní struktury, které lze analyzovat jako NP, jde tedy o různé formy modifikovaného substantiva:

- Head bez rozvíjejících členů: *the Kremlin*, *the Pentagon*.

- Head s premodifikací: *the Suez Canal, the National Gallery, the Socialist Bookshop, the Ohio State University Press, the English Channel.*
- Head s postmodifikací: *the House of Commons, the District of Columbia, the Cambridgeshire College of Arts and Technology, the Institute of Psychiatry, the Bay of Fundy.*
- Elipsa některého členu: když dojde k vynechání jednoho z apozitiv a vzniklá struktura se považuje za plné jméno, může být původní struktura nejasná: *the Tate (Gallery), the Atlantic (Ocean), the Mermaid (Theatre), the (River) Thames, the Majestic (Hotel).*

I přes zde zmíněné rozdělení a sepsaná pravidla existuje v rámci zeměpisných názvů řada výjimek. Je to zejména kvůli postupnému začleňování konkrétních názvů do jazyka jakožto vlastních jmen, jelikož mnoho vlastních jmen vzniká z původních popisných označení (*the road to Oxford → the Oxford Road → Oxford Road*). Užití určitého/nulového členu v různých případech závisí především na tom, nakolik je konkrétní jméno zažito mezi uživateli jazyka jako jméno vlastní.³⁰

³⁰ QUIRK, s. 294-295

3 Formy geonym

Na základě tvrzení předchozí kapitoly lze vypsát následující základní možné formy zeměpisných názvů i jejich příklady. Tyto základní formy mohou být dále rozvíjeny dalšími větnými členy.

apoziční spojení dvou substantiv

- „the“+OJ+VJ *the Planet Mercury*
- Θ+OJ+VJ *Lake Superior*
- „the“+VJ+OJ *the Vltava River*
- Θ+VJ+OJ *Bassenthwaite Lake*
- „the“+OJ+„of“+VJ *the Isle of Man*

modifikované substantivum

- premodifikace
 - „the“+VJ+OJ *the Lake District*
 - Θ +VJ+OJ *Aldabra Group*
- postmodifikace
 - „the“+OJ+„of“+VJ *the University of California*
 - „the“+OJ+VJ *the Sierra Nevada*
 - Θ +OJ+VJ *Cave Without a Name*

(zcela výjimečná forma)

jednoslovné názvy

- singulární tvar
 - „the“+VJ *The Wash*
 - Θ+VJ *Germany*
- plurální tvar
 - „the“+VJ *the Hebrides*

4 Sémantická klasifikace zeměpisných názvů

Různé zeměpisné názvy budu v praktické části kvůli přehlednosti zkoumat podle jejich příslušnosti k různým tematickým skupinám. V rámci jednotlivých skupin budu poté poukazovat na shody a rozdíly mezi anglickým a českým jazykem.

4.1 KLASIFIKACE GEONYM³¹

1. Názvy místní/názvy lidských sídel (oikonyma)

(Z řeckého oikos – dům, bydliště, též prostředí, v němž bydlím – z toho později latinská předpona eko-)

= Vlastní jména (dále jen VJ) pro osídlené objekty (včetně zpustlých): vlastní jména domů, skupin domů, sídlišť, vsí, městeček, měst (= urbonyma) a jejich (místních) částí, hradů, zámků, mlýnů, továren, ale i samot, náměstí, ulic apod.

2. Názvy pomístní (anoikonyma) (řecká předpona an- značí zápor)

= Názvy nesídelních objektů, tedy míst, která nejsou určena k obývání.

Dělí se na:

a) *Hydronyma* = VJ pro mokřady, bažiny, prameny, močály, zřídla, potoky, řeky, jezera, rybníky, vodní nádrže, moře, oceány, zálivy, kanály, mořské proudy, vodopády, soutoky...

b) *Oronyma* = VJ pro vertikální členění zemského povrchu: vyvýšeniny, hůrky, kopce, hory, skály, výčnělky, vrcholy skalní stěny, srázy, úbočí, sedla, průsmyky, horstva, strže, sníženiny, rokle, propasti, doliny, jámy, jeskyně, roviny...

³¹ ŠRÁMEK, Rudolf. *Úvod do obecné onomastiky*. Brno – Kraví hora: Masarykova univerzita v Brně, Vydavatelství MU, 1999. ISBN 80-210-2027-X . Strany 163-164.

c) *Agronyma* = VJ pro ekonomicky (obvykle agrotechnicky) využívané plochy, např. VJ pro pole, skupinu polí, lány, lesy, vinice, chmelnice... volně sem lze přiřadit i VJ pro zemi ještě neobdělanou, pustou.

d) *Hodonyma* = VJ pro komunikační spoje jako např. stezky, polní cesty, cesty se speciálním účelem, poutní cesty... VJ pro zařízení spojená s cestami, cestováním např. mosty, lávky, silnice, železnice, letiště, přístavy, mola. Některá VJ nelze zařadit jednoznačně: Suezský průplav – hydronymum i hodonymum.

e) *Choronyma* = VJ pro části zemského povrchu, které nejsou pojmenovány anoikonymicky. Mohly vzniknout:

ea) Přirozeně: VJ pro pouště, regiony, světadíly.

eb) Lidskou činností: VJ pro země, státy, sdružení zemí, států, pro kraje, regiony, gubernie, okresy nebo jiné administrativní celky, národní parky, chráněná území apod.

- Mezi anoikonyma ovšem patří i názvy pouští, préríí, savan, pralesů a jiných nesídelních přírodních objektů, stejně tak jako názvy nesídelních socioekonomických objektů : lomů, dolů, průmyslových objektů, pomníků, celnic, zřícenin a pod.

5 Pořadí členů v jednotlivých typech geonym

Následující část diplomové práce se věnuje konkrétním formám nejčastějších typů zeměpisných názvů. Abych ověřila informace týkající se pořadí konstituentů, které jsem získala především z teoretické literatury, vymezila výjimky a celkově rozšířila množství názvů, kterým se teoretická literatura věnuje, pátrala jsem po různých formách (premodifikace, postmodifikace, apozice) v rámci jednotlivých názvů.

Používala jsem především knihy dostupné v elektronické formě (zejména na <http://books.google.com>). Čerpala jsem z děl rodilých uživatelů anglického jazyka. Soustředila jsem se na literaturu odbornou (speleologie, historie hradů, oceánografie, apod.), populárně naučné práce např. o národních parcích, horstvech apod., a turistické průvodce. Pozorováním různých typů geonym jsem došla k nejčastěji používaným formám. Formu každého z uvedených příkladů jsem ověřovala, abych vyloučila možné chyby či naopak potvrdila možnost několika variant. Informace jsem získávala pozorováním, pokud není v textu uvedeno jinak.

Seznam zkoumaných názvů není ani zdaleka vyčerpávající. Snažila jsem se vybrat zejména ty typy, se kterými se může český uživatel anglického jazyka při překladu nejčastěji setkat.

Držela jsem se dělení do skupin podle výše uvedené klasifikace. Kvůli přehlednosti jsem zvolila formu tabulek s poznámkami.

5.1 OIKONYMA

Struktura označovaných jevů obecná jména Vztah s ČJ Český ekvivalent

velkoměsta (city)

Θ +VJ	<i>Sydney, Los Angeles</i>		VJ	Sydney, Brno,
Θ +VJ+VJ	<i>Victor Harbor, Logan City</i>		shodné	Logan City, Český Krumlov...
the+OJ+of+VJ	<i>the City of Lake Macquarie, the City of Gosford</i>	city	tato forma v ČJ běžně neexistuje, může se objevit např. „město České Budějovice“, ale nejde o oficiální název	

hlavní města (capital)

Θ +VJ	<i>Prague, London, Paris</i>		VJ	Praha, Londýn, Paříž
Θ +VJ+OJ	<i>Mexico City, Guatemala City</i>	city town	víceslovné názvy hlavních měst se většinou nepřekládají	
	<i>Cockburn Town, George Town</i>			

Názvy jako George Town se většinou nepřekládají. Překládání názvů měst do nepůvodních jazyků zůstává stále diskutabilní otázkou a závisí zejména na úzu.

V případě, že je shodný název státu a jeho hlavního města, název města obsahuje „city“ – např. Mexico – Mexico City, Guatemala – Guatemala City.

města (town)

Θ +VJ	<i>Eaton, Kingston, Mansfield, Oakdale, Rye, Swords</i>	-ton, -borough, - field	VJ	Vodňany, Jablunkov,...
Θ +VJ +OJ	<i>Cleeve Hill, Dalgety Bay, Fumer's Green, Great Glen, Kentish Town</i>	town, port,...	VJ+OJ	Havlíčkův Brod, Jindřichův Hradec,...
Θ +VJ + PrP	<i>Barrow-in-Furness, Bigbury On Sea, Horndon on the Hill, St Just-in-Roseland,</i>		VJ+PrP	Týn nad Vltavou, Kostelec nad Černými lesy, Vrbno pod Pradědem,...

Co se týče členu v názvech měst či velkoměst, běžně se užívá člen nulový. Určitý člen je výjimečným případem a odvíjí se od zvyklostí v užívání konkrétního názvu *The Hague* (původně *Des Graven Hage*=*the counts' hedge*, nyní oficiální název *Den Haag*). Např. Britská města *Bath* a *Devizes* se dříve také používala s určitým členem, který souvisel s původem jejich názvů. Dnes se však objevují výhradně bez členu.³² Ve Spojených Státech jsou města s určitým členem také výjimečné případy, je to např. *The Dalles*.

vesnice (village)

Θ +VJ	<i>Morcott, Jerusalem, Lyons, McArthur, Walden</i>		VJ/ VJ+OJ shodné	i v ČJ existují jednoslovné i víceslovné názvy vesnic. Újezd, Zahrádka, Oldřichovice, Guty, Komorní Lhotka, Haklovy Dvory,...
Θ +VJ + OJ	<i>Apple Creek, Hunting Valley, Holiday City, Lore City, Kirtland Hills, Sugar Bush Knolls, Quaker City, Sinking Spring,</i>	city, valley, village		
Θ +VJ (kompozitum)	<i>Knossington, Bellville, Lithopolis, Lockland, Richfield, Bairdstown</i>	- ton, -ville, -polis, - land, -field, - Down		

městské části, čtvrti (quarters)

Θ +VJ	<i>Soho, Mayfair, Covent Garden, Bexley, Brooklyn, Manhattan, Staten Island</i>		VJ shodné	Vltava, Kanada, Starý Třinec ...
the+OJ+of+VJ	<i>the City of Westminster,</i>	city	tvar OJ+VJ (App) v češtině existuje (sídliště Vltava), ale není příliš častý	
the+VJ	<i>the Bronx, the City, the West End, the East End</i>			

Základním modelem je forma Θ +VJ. Některé z názvů, které mají tuto formu, se mohou objevovat také ve tvaru the+OJ+of+VJ (*the City of Westminster*). Forma the+VJ je výjimečná, přesto se v ní některé názvy objevují (*the Bronx, the South Side, the City, the West/East End*). Jde zejména o eliptické vyjádření delšího

³² Srov. Oxford Journals: *Notes and Queries*, Oxford University Press 1889

názvu (*the West end of London, the South Side of Chicago*). *The Bronx* je název odvozený od původní *the Bronck's (farm)* a *the Bronck's (river)*³³

hotely (hotel)

the+VJ+OJ	<i>the Elmwood Hotel, the City Hotel, the Henry VIII Hotel, the Royal Cambridge Hotel, the Kingsway Hall Hotel, the Westbury Mayfair Hotel, the Walker Hotel and Apartments, the Bridge Apartments, the Comfort Inn, the Holiday Inn, the St Nicholas Hotel, the St Martins Lane Hotel</i>	hotel, inn, apartments	odlišné OJ+VJ (App)	přestože existuje typická česká forma OJ+VJ (Hotel Slunce, Hotel Gomel, ...), mnozí hoteliéři, pravděpodobně kvůli zaměření na zahraniční klientelu, volí formu VJ+OJ (tedy anglickou formu). Někdy název OJ vůbec neobsahuje.
Θ +VJ +OJ	<i>Brown's Hotel</i>			

U většiny názvů hotelů je možné OJ vypustit (*The Colonnade (Hotel), The Rookery (Hotel), the Royal Horseguards (Hotel), the Kensington Close (Hotel), the Marylebone Hotel, the Grange City Hotel, the Park International Hotel*). Někdy se OJ *hotel* v názvu vůbec neobjevuje (*the Thistle Marble Arch, the Landmark Loondon, the Grange White Hall*).

Postmodifikace je v názvech hotelů poměrně ojedinělá, přesto se však takové případy objevují (*the London Hilton On Park Lane*).

Pokud se v názvu objeví přivlastňovací pád, je před názvem nulový člen.

restaurace (restaurant)

the+VJ+OJ	<i>The Burlington Club, the Hard Rock Café,</i>	restaurant, tavern, bar,	shodné VJ+OJ (Att)	Česká restaurace, Dobrá čajovna,
-----------	---	--------------------------	--------------------	----------------------------------

³³ Srov. FINNEGAN, Jack. *Newcomer's Handbook For Moving to and Living in New York City: Including Manhattan, Brooklyn, the Bronx, Queens, Staten Island, and Northern New Jersey* [online]. First Books 2007, s.61 [cit. 2010-03-24]. Dostupné z internetu: http://books.google.com/books?id=FJJ5AEMd2HsC&printsec=frontcover&hl=cs&source=gbs_navlinks_s#v=onepage&q=&f=false.

	<i>The Granary Restaurant, The Gay Hussar, the North Sea Fish Restaurant, The Museum Tavern</i>	café, pub, club	nsh)	Restaurace Sklípek, Restaurace Svornost,
Θ +VJ+OJ	<i>Giovanni's Sandwich Bar, Porter's English Restaurant, Ed's Easy Diner, Tom's Kitchen</i>		odlišné OJ+VJ (Att sh) OJ+PrP, (Att sh) VJ	Pivnice U Škrochů, U České koruny

Názvy restaurací jsou co do formy velice různorodé. Nejčastěji se objevují jen jako (the+)VJ (*the Fox & Anchor*), či (the+)VJ+OJ. OJ je mnohdy vypustitelné (*Shepherd's (Restaurant)*). Delší názvy obsahující PrP jsou spíše výjimkou (*Simpson's-in-the-Strand, Ken Lo's Memories of China, the Café in the Crypt*). Pro názvy restaurací je obvyklý určitý člen. Člen nulový se v jejich názvech vyskytuje v případě, že je součástí názvu přivlastňovací pád.

školy (school)

nejčastější Θ +VJ+OJ	<i>Coundon Court School, Coventry Preparatory School, Robin Hood School, Jackie Robinson Center, St. Michael High School, Central Academy, First Presbyterian Day School, Brophy College Preparatory</i>	school, academy, preparatory, institute, center	shodné VJ+OJ (Att sh) zejména u středních škol	4. ZŠ, Soukromá Třinecká obchodní akademie, Floristická střední škola, První česko-ruské gymnázium
málo časté the+OJ+of+VJ	<i>the Duke Ellington School of the Arts, the Tunica Institute of Learning, the Smith Academy of International Languages</i>		shodné OJ+VJ (Att nsh) zejména u základních škol	Gymnázium olympijských nadějí, Základní škola Petra Bezruče, Základní škola Dašice, Základní škola Praha - Hostivař

V oblasti pojmenování škol různých typů zcela převládá forma Θ +VJ+OJ.

V některých případech je OJ vyjádřeno několikanásobně (*Castle Vale School and*

Specialist Performing Arts College, George Dixon International School and Sixth Form Centre). Několikanásobné členy se objevují i ve vyjádření druhu školy (*William Cowper Junior and Infant School, Bentinck Primary & Nursery School*).

V premodifikaci se objevuje zejména specifikace typu školy (*primary, high,...*), dále také jména osob či měst, po kterých je škola pojmenována, ale může to být i odborné zaměření školy (*technology, humanities, art*), či příslušnost k určité církvi (*Catholic, Church of England, Islamic, Christian, Jewish,...*).

Právě názvy církevních škol bývají nejdelsí. Obvykle těsně před OJ stojí typ školy (*primary*), její zaměření (*technology*) dále předchází církevní příslušnost a před ní bývá místní označení, jméno nějaké osoby, apod. (*St. Dominics Roman Catholic Primary School, Word of God Christian Academy, Cardinal Newman Catholic School, All Saints' Church of England Primary School, Darul Uloom Islamic High School, Our Lady and St Rose of Lima Catholic Primary School, St John's Ladywood Church of England Primary School, Archbishop Ilsley Catholic Technology College and Sixth Form Centre*).

Některé názvy škol obsahují i specifikaci pohlaví, či bližší konkretizaci skupiny, na kterou se zaměřují. Vvyjadřují ji pomocí postmodifikace s předložkou „for“ (*Selly Park Technology College for Girls, Braidwood School for The Deaf, Longwill Primary School for Deaf Children*), či přivlastňovacím genitivem (*Turves Green Boys' Technology & Humanities College, Bordesley Green Girls' Specialist Business and Enterprise School, Handsworth Wood Girls' Visual and Performing Arts Specialist College*).

Odborné zaměření školy se vyjadřuje většinou v premodifikaci, lze se však setkat i s postmodifikací pomocí předložky „for“ (*the Collegiate Centre for Values Education for Life, the National Institute for Conductive Education, Immanuel Center for Christian Education*).

Ve výjimečných případech se lze setkat i s formou „the+VJ+OJ“ (*the Woodlands School, the Bridge School*), či „the+OJ+PrP“ za pomoci jiné předložky než *of*, či *for* (*the School Without Walls*).

univerzity (university)

britské univerzity:				
nejčastěji: the+OJ+of+VJ	<i>the University of Aston, the University of Brighton</i>	university, college	shodné OJ+VJ (Att nsh)	Akademie múzických umění v Praze,
méně časté Θ +VJ+OJ	<i>Coventry University, City University London, Bournemouth University</i>		shodné VJ+OJ (Att sh)	Masarykova univerzita v Brně,
americké univerzity:				
častější: Θ +VJ+OJ	<i>Central Connecticut State University, Charter Oak State College, Marywood University</i>	university, college, school, seminary, institute	shodné VJ+OJ (Att sh)	Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
the+OJ+of+VJ	<i>the University of Connecticut, the University of the Sciences in Philadelphia</i>		shodné OJ+VJ (Att nsh)	Univerzita Palackého v Olomouci

Jak jsem již uvedla v části 2.4.2, jména britských univerzit, jejichž název obsahuje pomístní jméno, mohou mít obvykle dvě formy: *the University of London* (což je oficiální název) a *London University*. Například v tabulce uvedené příklady britských univerzit mají i neoficiální formy (*Aston University* a *Brighton University*). Vedle nich existují i v britském úzu případy, které mají jen formu Θ +VJ+OJ. U amerických univerzit je rozdíl mezi těmito dvěma formami zřetelnější: *the University of California* a *California State University*. Univerzity pojmenované po osobě mají pouze formu *Yale University*, *Brown University*. Výjimkou v názvech univerzit je *The Open University*, kde je určitý člen součástí názvu.

Některé názvy univerzit se mohou skládat i z více slov, vzniká tedy otázka, jakým způsobem název uspořádat a přitom se držet pojmenovacího úzu. Je-li součástí názvu místní určení, objevuje se obvykle v premodifikaci či postmodifikaci pomocí „of“. U delších názvů, zejména u názvů označujících pobočku univerzity, je však možné použít i připojení za čárku (*California Polytechnic State University, San Luis Obispo*), pomlčku (*Long Island University – Brooklyn*

Campus, Louisiana State University Health Sciences Center – New Orleans), či pomocí předložky „at“ (*the University of Texas Health Science Center at Houston, Southern University and A&M College at Baton Rouge, the University of New Hampshire at Manchester*). Pomocí pomlčky, předložek „of“ a „for“ či kombinace těchto prvků lze specifikovat i zaměření univerzity (*Oklahoma State University – Center for Health Sciences, the Pennsylvania State University –[,] Great Valley School of Graduate Professional Studies, the Charles R. Drew University of Medicine & Science, the Institute for the Psychological Sciences*).

knihovny (library)

the+VJ+OJ	<i>the British Library, the National Agricultural Library,</i>	library, institute, center	shodné VJ+OJ (Att sh)	Moravská zemská knihovna v Brně, Národní technická knihovna, Parlamentní knihovna, Americké centrum
the+OJ+of+VJ	<i>the National Library of Australia, the National Library of Scotland, the Library of Congress, the National Library of Medicine, the National Library for the Blind, the Jewish Community Library of Los Angeles, the Othmer Library of Chemical History</i>		shodné OJ+VJ (Att nsh)	Knihovna Akademie věd ČR, Knihovna Univerzity Hradec Králové, Knihovna Policejní akademie České republiky, Obecní knihovna Dražice, Národní pedagogická knihovna Komenského

U názvů knihoven platí stejná pravidla, jako u muzejí. I zde se lze setkat s delšími názvy (*the Bergenfield Free Public Library & Information Center, the Joint Free Public Library of Morristown and Morris Township, the Arizona State Library, Archives and Public Records, the Wisconsin Division for Libraries and Community Learning*), které mohou obsahovat jak řetězce premodifikátorů, postmodifikované PrP i obojí zároveň.

Co se týče překladu názvů knihoven, hlavní knihovny ČR mají své oficiální anglické názvy (viz. např. www.knihovny.net), kterých by se měl překladatel držet, aby nedošlo k omylu zapříčiněnému nepřesným překladem.

muzea, galerie (museum, gallery)

the+ VJ+OJ	<i>the Bedford Museum, the John Bunyan Museum, the Australian Museum, the Scienceworks Museum, the Shuttleworth Collection, the Gilbert Collection, the Thames Valley Police Museum, the National Portrait Gallery, the Mossman Collection, the British Museum, the Wax Museum, the Tate Gallery</i>	museum, centre, (art) gallery, art museum, collection	shodné VJ+OJ (Att sh)	Náprstkovo muzeum, Židovské muzeum, Hornické muzeum, Rožmberský dům, Weisův dům, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, Jurkovičova vila, Pražákův palác, Národní galerie, Moravská galerie v Brně
the+OJ+of+VJ	<i>the Museum of English Rural Life, Museum of Archaeology and Anthropology, the Museum of Smuggling, the Art Gallery of New South Wales, the Gallery of Costume, the Museum of London, the Art Museum of Southeast Texas</i>		shodné OJ+VJ (Att nsh)	Muzeum hlavního města Prahy, Muzeum policie ČR, Památník národního písemnictví, Muzeum Těšínska, Muzeum voskových figurín, Galerie Benedikta Rejta, Galerie F.A. Šporcka, Galerie hlavního města Prahy

OJ i VJ mohou být několikanásobné a mnohdy i bohatě rozvité (*the Tasmanian Museum and Art Gallery, the Queen Victoria Museum and Art Gallery, the Museum and Art Gallery of the Northern Territory, the Bank of England Museum, the National Science and Technology Centre, the British Empire and Commonwealth Museum*). V takových případech jde zejména o specifikaci místa, zaměření muzea či galerie nebo pojmenování po nějaké osobě.

V mnoha případech na pozici OJ vystupují i jiné než výše uvedené výrazy, např. *observatory, hall, memorial, world, house, exhibition* a další (*Apsley House (=the Wellington Museum), Hogarth's House, Ham House, the Revolution House, Milton's Cottage, Surgeons' Hall, Heaton Hall, the Mills Observatory, the Geevor Tin Mine, the World of James Herriot, Discovery World at Pier Wisconsin, the World of Glass, Our Dynamic Earth, the Tutankhamun Exhibition, Teddy Bear House, the Columbia River Exhibition of History, Science, and Technology, Crabble Mill, How We Lived Then, the Rum Story, the Beatles Story, Dinosaurland, the Cutty Sark, Hampton Court, Chatham Historic Dockyard*).

V některých případech je možné OJ vynechat, zejména pokud zůstane zcela jasné, který objekt je pojmenováván (*the Tate*). U muzejí, u nichž z názvu není patrné, že jde o muzea, se naopak mnohdy OJ *museum* přidává, i když netvoří součást názvu (*the Beatles Story museum*).

Pokud se v názvu objeví více členů, vznikají řetězce premodifikátorů, či postmodifikace pomocí PrP s předložkami *of, for* a dalšími. (*the Blanton Museum of Art at the University of Texas, the Australian Centre for Contemporary Art, the Blaffer Gallery at the University of Houston, the Museum of Science and Industry in Manchester, the Whipple Museum of the History of Science*).

divadla, opery, koncertní sítě, kina (theatre, concert hall, opera house, cinema)

the+VJ+OJ	<i>the Criterion (Theatre), the Aberystwyth Arts Centre, the Albert Hall, the Alhambra Music Hall, the Victoria Memorial Hall and Theatre, the Royal Concert Hall, the Trafalgar Studios, the West Yorkshire Playhouse, the Buxton Opera House</i>	theatre, centre, academy, (music) hall, playhouse, hippodrome cinema, odeon, cineworld, picturehouse, screen	shodné VJ+OJ (Att sh)	Národní divadlo, Jihočeské divadlo, Těšínské divadlo, Stavovské divadlo, Divadlo na Vinohradech, Divadlo ABC, Divadlo pod Palmovkou, Koncertní síň O. Jeremiáše
-----------	--	---	-----------------------	--

	<i>the Chelsea Cinema, the Electric Cinema, the Genesis Cinema, the Bexleyheath Cineworld, the Wimbledon Odeon, the Holloway Odeon, Roxy Screen, the Starlite Drive-In, the Villa Theatre</i>		odlišné OJ+VJ (Att nsh)	Bio Oko, Cinema City Zličín, Palace Cinema Nový Smíchov, Kino Máj, Kino Vesmír
the+VJ	<i>the Athenaeum, the Playhouse, the Hippodrome, the Malthouse</i>		shodné	Svět, Hvězda, Vesmír
the+OJ+of+VJ	<i>the Brooklyn Academy of Music, the Empire Theatre of Varieties,</i>		v ČJ není ekvivaletn	

Nejčastěji se názvy těchto objektů objevují ve formě the+VJ+OJ, přičemž OJ je mnohdy vypustitelné. Velmi časté jsou ovšem i názvy zcela bez OJ, tedy ve formě the+VJ. Postmodifikace pomocí PrP je poměrně řídká, objevuje se v ní nejčastěji předložka *of*, ale také *in* (*the Theatre in the Mill*) a *on* (*the Screen On The Green*). Zástupcem postmodifikace pomocí adj. je *the Theatre Royal*, které někdy připojuje ještě další postmodifikaci (*the Theatre Royal in Drury-Lane*), u kin je to např. (*the Odeon Kensington, the Odeon West End, the Cineworld Haymarket, the Cineworld Chelsea*).

Jak už jsem uvedla v části 2.4.2, divadla, opery, koncertní sály, kina a kluby obvykle předchází určitý člen (*the Criterion (Theatre), the Globe (Theatre), the Athenaeum*). Výjimkami jsou například opery (*Covent Garden* a *Carnegie Hall*). Mnohé z názvů obsahujících přivlastňovací pád jsou také bez členu určitého (*Wilton's Music Hall, Sadler's Wells*).

U názvů amerických kin je třeba brát zřetel na odlišnosti ve slovní zásobě. OJ je v těchto případech většinou *theater* či *movie theater*.

chrámy a svatyně (temple, shrine)

nejčastěji: the+VJ+OJ	<i>the Longshan Temple, the Meenakshi Temple, the Akshardham Temple, the Ramakrishna Temple, the Kirtland Temple, the Washington Temple, the Tagata Shrine</i>	temple, shrine	shodné VJ+OJ (Att sh)	Diův chrám, Jeruzalémský chrám, Amonův chrám, Sluneční chrám
méně často: the+OJ+of+VJ	<i>the Shrine of the Bab, the Temple of Hephaestus</i>		shodné OJ+VJ (Att nsh)	Chrám milionů let
výjimečně: the+VJ	<i>the Pantheon</i>		shodné	Tholos, Asklépion,

OJ *temple* a *shrine* slouží k pojmenování jakéhokoli místa uctívání od animistických náboženství, přes Řecko a Řím, až po hinduistické, buddhistické, židovské, křesťanské, či další podobné stavby. OJ *shrine* bývá spojeno s místy zasvěcenými nějakému božstvu, či člověku, mohou však být i součástí běžně obývaného domu.

Křesťanské (např. *Shrine of Our Lady of Fatima*) , islámské (*the Shrine of Imam Hussain*) a židovské (*the First Temple*) stavby zmiňují odděleně.

Některé minoritní církevní organizace používají pro místa setkávání další různá označení. Svědkové Jehovovi užívají *kingdom hall* (sál království), quakeri *meeting house* a *friends meeting house (the Great Friends Meeting House)*. Církev svatých posledních dnů (Mormoni) užívá *meetinghouse* a *temple* jako označení pro různé typy budov (*the Washington Temple*). Označení *temple* se však často objevuje též v pravoslavném křesťanství pro budovy křížového půdorysu.

kostely (church)

základní: Θ + VJ + OJ	<i>Trinity Church, St. James Parish Church, St. Elphins Church, Riverside Church, St Peter's</i>	church, basilica, cathedral, co-cathedral, pro-cathedral,	shodné VJ+OJ (Att sh) – tato forma však není příliš	Lateránská bazilika, Betlémská kaple (= Kaple Betlémská),
--------------------------	--	---	--	--

	<i>Cathedral, Holy Trinity Cathedral, St. Joseph's Oratory, Ulm Minster</i>	oratory, minster, sanctuary, kirk	častá	Červený kostel, Ježíšův kostel v Těšíně, Evangelický Kristův kostel
zejména u delších názvů: the+OJ+of+VJ	<i>the Church of Christ Pantocrator, the Church of John the Baptist, the Church of the Blessed Sacrament, the Sanctuary of Our Lady of Lichen, the Cathedral of St. Stephen, the Cathedral Church of Christ the King, the Basilica of St. John The Baptist</i>		shodné OJ+VJ (Att nsh) – nejobvyklejší forma Mnohdy se OJ vynechává (např. Sv. Pavel za hradbami, Povýšení sv. Kříže, apod.)	Bazilika svatého Pavla za hradbami, katedrála svatého Víta, kostel Dobrého Pastýře, kostel Povýšení svatého Kříže, kostel Panny Marie Růžencové, kostel svatého Václava, chrám Zesnutí přesvaté Bohorodice

Vlastní jméno se může skládat i z více souřadně spojených členů. *Sts Mary and Joseph's Cathedral, the Cathedral of Sts. Vladimir and Olga, the Cathedral Church of the Holy Trinity, St Peter, St Paul and St Swithun*

V mnoha případech je VJ ve formě PrP: *the Basilica of the National Shrine of the Assumption of the Blessed Virgin Mary, the Cathedral of the Holy Family in Exile, Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception, the Cathedral Church of the Dormition of the Mother of God,*

Často je VJ skládající se z více slov určitou frází či slovním spojením samo o sobě. V některých případech to odráží samotná forma (*St. Peter-in-Chains Cathedral, the Kirk of St. Mary-In-The-Fields*). Pokud tato fráze není nijak vyznačena, je potřeba se zaměřit na stavbu celé struktury a informovat se o terminologii těchto názvů v českém jazyce. V mnoha případech je totiž nelze překládat doslovně. Např. „*Our Lady*“ je v českém názvosloví obvykle „Panna Maria“ (*the Cathedral of Our Lady of Guadalupe* – katedrála Panny Marie Guadalupské, *the Cathedral Church of Our Lady of Sorrows/of Our Lady Help of Christians* – kostel Panny Marie bolestné/ Panny Marie Pomocnice křesťanů, apod.), „*Sacred Heart*“ se překládá jako „nejsvětější srdce“ (*the Basilica of the Sacred Heart*) a *the Church of St. Theresa of the Child Jesus* je kostel svatě

Terezie od Dítěte Ježíše, jelikož jde opět o ustálené označení. Zejména v některých případech je třeba soustředit se na to, jaký výraz rozvíjí které slovo. Špatné pochopení a tedy i překlad např. u *Old Holy Virgin Cathedral* by mohl vyznít bizarně. Stejně tak u *St Mary's Star of the Sea Cathedral* (katedrála Panny Marie, Hvězdy mořské) je třeba rozlišovat, k čemu se vztahuje genitiv *Mary's*.

Obecné jméno může být dále rozvíjeno, např. *the Metropolitan Cathedral of the Sacred Heart and of Saint Mary His Mother, St. Mark's Coptic Orthodox Cathedral, St David's Anglican Cathedral, Trinity Reformed Episcopal Church Cathedral*

Co se týče dómů, tímto titulem jsou označovány některé katedrály, používá se forma the+OJ+of+VJ (*the Duomo of Milan, the Duomo of S. Alessandro*), méně častá její forma the+VJ+OJ (*the Siena Duomo*). Obvykle jsou v určité oblasti velmi známé, proto se u nich často setkáme jen s toznačením *the Duomo*.

Velmi často se lze setkat s názvem církevní stavby, který OJ neobsahuje. V rámci zachování srozumitelnosti je vypustitelné.

mešity (mosque)

nejčastěji: the+VJ+OJ	<i>the Ketchoua Mosque, the Auburn Gallipoli Mosque, the Mecca Masjid, the Qom Shrine, the Holy Shrine in Makkah, the Cedar Rapids Islamic Center</i>	mosque, masjid, shrine, islamic center, dome	shodné VJ+OJ (Att sh)	Posvátná mešita (=Masjid al-Haram), Ibn Túlúnova mešita, Modrá mešita, Skalní dóm
méně často: the+OJ+of+VJ	<i>the Great Mosque of Algiers, the Great Mosque of Djenné, the Mosque of Islamic Solidarity, the Shrine of Ahmed Yasavi, the Islamic Center of Amerca the Dome of the Rock</i>		shodné, avšak méně časté OJ+VJ (Att nsh)	Mešita Hassana II.,
the+VJ	<i>the Charminar</i>		shodné	(mešita) Qolsharif

Názvy mešit, v nichž je OJ *masjid*, se mohou vyskytovat i ve formě the+OJ+VJ (*the Masjid Jami* i *the Jami Masjid*). Tato forma se však objevuje velmi zřídka.

Jednoslovné názvy bez OJ *mosque* (či nějakého jiného OJ) nejsou jako vlastní pojmenování příliš časté. V této formě se však objevují i elipticky vyjádřené názvy ostatních mešit (*the Ketchoua Mosque – the Ketchoua*)

V islámu mají budovy označené jako *mosque* (*the Great Mosque of Djenné*) jiný účel, než *shrines* (*the Qom Shrine, the Dome of the Rock*).

synagogy (synagogue)

nejčastěji: the+VJ+OJ	<i>the Great Synagogue, the New Synagogue, the Grand Choral Synagogue, the Sofia Synagogue, the Jericho Synagogue, Beth Shalom Temple, the Blackpool United Hebrew Congregation, the Bournemouth Hebrew Congregation, the Beth Israel Congregation, the Adams Street Shul</i>	synagogue, teemple, hebrew congragation, congregation, shul	shodné VJ+OJ (Att sh)	Horská synagoga, Velká synagoga, Stará synagoga, Olomoucká synagoga, Přední synagoga, Egerova synagoga
méně často: Θ + OJ + VJ	<i>Temple Beth-El, Temple Emanu-El, Congregation Adas Emuno, Congregation Rodeph Shalom</i>		shodné OJ+VJ (Att nsh)	Synagoga Karlovy Vary, Synagoga v Novém Strašecí,
zřídka: the+OJ+of+VJ	<i>the Synagogue of El Transito, the Great Synagogue of Rome, the Temple of Israel</i>			

Zcela výjimečným názvem je *the Temple* (Cleveland, Ohio), kde má VJ formu jména obecného.

kláštery (monastery)

nejčastěji: Θ +VJ+OJ	<i>Stella Maris Carmelite Monastery St Catherine's Monastery, Our Lady Convent, Westminster Abbey, Conception Abbey, York Minster, St Nicholas Priory, St. Andrews Cathedral, New Skete, Bristol Carmelite Friary</i>	monastery, convent, friary, abbey, (skete, lavra, minster, priory, community)	VJ+OJ (Att sh)	Břevnovský klášter, Cisterciácký klášter Vyšší Brod, Strahovský klášter, Emauzský klášter
the+OJ+VJ	<i>the Franciscan Monastery of St Joseph and St Anne, the Monastery of St. Nilus, the Kiev Monastery of the Caves, the Abbey of Monte Cassion, the Community of the Resurrection, the Skete of St. Anne</i>		OJ+VJ (Att nsh) – obvykle existují oficiální názvy, které bývají poměrně dlouhé (klášter Kongregace milosrdných sester sv. Karla Boromejského), většinou však existují i kratší varianty	klášter Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, klášter Milevsko, klášter Kladruby, klášter Augustiniánů v Praze, klášter Porta coeli,

Vedle výše zmíněných OJ existují pro označení klášterů ještě další výrazy, např. *nunnery* (*Gore Nunnery, the Nunnery of Saint Mary*). Jde o dříve používaný výraz pro ženský klášter, který dnes může znít hanlivě.

V řádu templářských rytířů se používá označení *temple* (*Cressing Temple, Rothley Temple*), vedle formy Θ +VJ+OJ je možná i forma Θ +OJ+VJ (*Temple Cressing, Temple Rothley*). Stejně tak jsou obě tyto formy možné u *Abbey Dore* (i *Dore Abbey*).

Mnoho klášterů má oficiální i neoficiální označení, která se svou formou mohou lišit. V rámci srozumitelnosti se může vypustit OJ. Obecně jsou však názvy klášterů, které neobsahují OJ spíše výjimkou. Jsou to např. *Mont Saint-Michel, the Holy Mountain* (*Mount Athos*).

hrady, zámky (castle)

nejčastěji: Θ +VJ +OJ	<i>Berwick Castle, Dover Castle, Windsor Castle, St Briavel's Castle, Hampsfield Hall, Ashton Hall, Corbridge Vicar's Pele, Bishop's Palace, Cliffords Tower, Elton Hall, Sutton Valence Castle, Buckden Towers (Buckden Palace)</i>	hill, castle, pele, hall, tower, towers, palace	VJ+OJ (Att sh)	Pražský hrad, Blücherův palác, Bratislavský hrad, Broumovský zámek, Červený dům, Červený dvůr, Červený Hrádek, Dívčí Hrad, Hraniční zámek
normanský původ: Θ + OJ +VJ	<i>Castle Drogo, Castle Neroche</i>		OJ+VJ (Att nsh) - výjimečně	Chrám Tří Grácií
výjimečně: the+OJ+of+VJ	<i>the Tower of London,</i>			
výjimečně: Θ +VJ	<i>Oldcastle, Old Sarum, Ashby-de-la-Zouche</i>		v ČJ nejběžnější	Kašperk, Bouzov, Helfenburg, Točnick, Bítov

Vedle nejobvyklejší varianty (Θ +VJ +OJ) existují samozřejmě i zvláštní případy.

Například hrady normanského původu (Θ +OJ +VJ), či *the Tower of London*.

Název zámku či hradu může obsahovat i PrP (*Barwick-in-Elmet Castle*), zámek *Ashby-de-la-Zouche* se obvykle objevuje bez OJ castle, lze se však setkat i s variantami *castle Ashby-de-la-Zouche*, či *Ashby-de-la-Zouche castle*.

Do této kategorie jsem zahrнула i tvrže, opevněná sídla a opevněné věže, jelikož používají stejnou formu.

nemocnice (hospital)

the+VJ+OJ	<i>the Middlesex Hospital, the Brompton Hospital, The Great Ormond Street Hospital, The Royal National Throat Nose & Ear Hospital, the Baptist Hospital, the Albany</i>	(psychiatric/ rehabilitation /heart) institute, hospital, medical center, health system, behavioral health hospital, health , health	shodné VJ+OJ (Att sh)	Ústřední vojenská nemocnice, Fakultní Thomayerova nemocnice s poliklinikou, Rehabilitační ústav, Olivova dětská léčebna, Dětská
-----------	---	--	--------------------------	---

	<i>Memorial Hospital, the Deaconess Billings Clinic</i>	care, center, university health center, health services, health care system, clinic, clinics, hospital center		psychiatrická léčebna
the+OJ+of+VJ	<i>the Hospital of St. Mary in the Fields, the Hospital of the University of Pennsylvania, the Medical Center of Southeast Texas, the Hospital of Central Connecticut, the Woman's Hospital of Texas</i>		shodné OJ+VJ (Att nsh)	Nemocnice Podlesí, Nemocnice Na Homolce, Fakultní Nemocnice Motol, Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie, Rehab. ústav pro cévní choroby mozkové, Centrum kardiiovaskulár. a transplant.chirurgie, Dětská léčebna pohybových poruch

V názvech nemocnic existuje mnoho způsobů, jakými **vyjádřit místní určení**.

Lze ho připojit přímo za název nemocnice (*the Baptist Medical Center South, the CHRISTUS Spohn Hospital Corpus Christi*), nebo ho na toto místo připojit pomlčkou (*the Baptist Memorial Hospital - Memphis, the Beaumont Hospital - Royal Oak*), či ho napsat za čárku (*the Brooklyn Hospital Center, New York; the John Muir Medical Center, Walnut Creek*). Obvyklejší je připojení PrP pomocí předložek *at* (*the Baylor Medical Center at Garland, the Baylor Medical Center at Irving*) a *of* (*the Medical Center of the Rockies, the Community Hospital of Anderson and Madison County, the Community Hospital of the Monterey Peninsula, the CHRISTUS St. Patrick Hospital of Lake Charles*), či jejich kombinací (*the Medical Center of Louisiana at New Orleans*). Poměrně častý je i výskyt místního označení před názvem – jako součást modifikace (*the Manhattan Eye, Ear and Throat Hospital; the Franklin Square Hospital Center, the Champlain Valley Physicians Hospital Medical Center, the Detroit Receiving Hospital and University Health Center*). V mnoha případech lze najít i různé další kombinace těchto druhů označení (*the East Texas Medical Center Tyler, the Texas Health Harris Methodist Hospital Hurst-Euless-Bedford, the Colorado Mental Health Institute at Pueblo*).

Pro vyjádření **zaměření nemocnice na určitou skupinu obyvatelstva** se používá většinou přivlastňovacího genitivu (*the Children's Hospital of Pittsburgh of UPMC, the Children's Hospitals and Clinics of Minnesota, the Brigham and Women's Hospital*), nebo předložky *for* (*the Baptist Memorial Hospital for Women, the Kapiolani Medical Center for Women & Children, the Shriners Hospitals for Children-Lexington*).

Pro vyjádření **specializace na určitou oblast v medicíně** se obvykle používá premodifikace (*the Alaska Psychiatric Institute, the Brooks Rehabilitation Hospital, the St. Vincent Heart Center of Indiana, the Northside Hospital and Heart Institute, the Bone and Joint Hospital, the Good Shepherd Rehabilitation Network, the H. Lee Moffitt Cancer Center and Research Institute, the I. Gonzalez Martinez Oncologic Hospital, the JFK Johnson Rehabilitation Institute, the Laureate Psychiatric Clinic and Hospital, the Massachusetts Eye and Ear Infirmary, the Memorial Sloan-Kettering Cancer Center; the Callahan Eye Foundation Hospital*), nebo postmodifikovaná PrP obsahující většinou předložky *for a of* (*the Baylor Institute for Rehabilitation, the Siskin Hospital for Physical Rehabilitation, the Hospital for Special Surgery, John Heinz Institute of Rehabilitation Medicine, Kessler Institute for Rehabilitation, the Casa Colina Hospital for Rehabilitative Medicine*).

Premodifikace může obsahovat jak jména, která jsou mnohdy dále premodifikována či postmodifikována (*the Little Company of Mary Hospital and Health Care Centers, the Richard L. Roudebush Veterans Affairs Medical Center, the Our Lady of Lourdes Medical Center, the Providence Little Company of Mary Medical Center, the Immanuel St. Joseph's-Mayo Health System, the Cascade Healthcare Community St. Charles Medical Center - Bend, the Women's Christian Association Hospital, the Women & Infants Hospital of Rhode Island, the Veterans Affairs Ann Arbor Healthcare System, the Community-General Hospital of Greater Syracuse, the Bon Secours-St. Francis Xavier Hospital, the Sacred Heart Hospital of Pensacola*).

Z výše uvedených příkladů vyplývá, že v postmodifikaci většinou stojí místní určení či zaměření nemocnice a v premodifikaci se lze setkat jak s místním určením, tak i označením specializace, či pojmenování po nějaké osobnosti či skupině osob. S ohledem na tyto možnosti modifikací je potřeba věnovat zvláštní pozornost ustáleným spojením v těchto názvech, informovat se o konkrétní charakteristice překládaného názvu a nepřejmenovat např. *Sacred Heart Hospital* na posvátnou kardiologickou kliniku. Podobně v názvu *the Women's Christian Association Hospital* je třeba se soustředit na způsob rozvíjení modifikace – je-li nemocnice ve správě křesťanské asociace a je zaměřena na gynekologii, či jestli je vedena ženskou křesťanskou asociací; druhá z možností je správně.

Většinu názvů nemocnic předchází určitý člen. Výjimkou jsou názvy, které začínají přivlastňovacím pádem vztahujícím se k osobě (*St. Bartholomew's Hospital*). V mnoha případech, zejména u amerických nemocnic použití členu kolísá. Lze se tedy setkat jak s formou *Alexian Brothers Behavioral Health Hospital*, tak i s formou se členem určitým *the Alexian Brothers Behavioral Health Hospital*.

5.2 ANOIKONYMA

5.2.1 HYDRONYMA

Struktura označovaných jevů	obecná jména	Vztah s ČJ	Český ekvivalent
-----------------------------	--------------	------------	------------------

oceány (ocean)

the+VJ+OJ	<i>the Atlantic Ocean,</i> <i>the Atlantic</i>	ocean – lze vynechat	shodné: VJ, VJ+OJ (Att. sh.)	Atlantik, Atlantský oceán
-----------	---	----------------------	---------------------------------	---------------------------

Názvy oceánů jsou jednou z kategorií, kde převládá forma kratší (tedy bez obecného jména), a to i v odbornější literatuře. Většinou je název při první zmínce uveden v plném tvaru a při dalších zmínkách již jen „the+VJ“ případně „the+OJ“.

moře (sea)

základní: the+VJ+OJ	<i>the Mediterranean Sea, the Persian Gulf</i>	sea méně časté: gulf, bay	VJ+OJ (Att. sh.)	Středozemní moře, Perský záliv
the+OJ+of+VJ	<i>the Sea of Azow, the Sea of Japan, the Gulf of Mexico</i>			Azovské moře, Japonské moře, Mexický záliv

zátoky (bay)

základní: Θ+VJ+OJ	<i>Georgian Bay, Red Bay, Robin Hood's Bay, Watergate Bay, Hudson Bay, Chesapeake Bay, Great South Bay, Yakut Bay,</i>	bay, firth	VJ+OJ (Att. sh.), nebo OJ+VJ (Att nsh.)	Hudsonský záliv (Hudsonská zátoka), Velká jižní zátoka, Zátoka Robina Hooda
méně časté: the+OJ+of+VJ	<i>the Bay of Kirkwall, the Bay of Pigs</i>			Zátoka prasat,
málo časté: Θ+VJ+OJ	<i>Wide Firth</i>			
vzácné: the+VJ	<i>The Wash</i>		shodné: VJ, nebo OJ+VJ	(zátoka) Wash

Great South Bay – dle zeměpisného pohledu jde o lagunu

the Bay of Firth – firth je obecným jménem pro větší zátoku

zálivy (gulf)

základní: the+OJ+VJ	<i>the Gulf of Mexico, the Gulf of California, the Gulf of Oman, the Gulf of St. Lawrence</i>	gulf	VJ+OJ (Att. sh.)	Mexický záliv, Kalifornský záliv, Ománský záliv
the+VJ+OJ	<i>the Persian Gulf</i>			Perský záliv

průlivy (channel)

základní: the+VJ+OJ	<i>the English Channel, the Bristol Channel, the North Channel, the Corsica Channel, the Mozambique Channel</i>	channel	shodné: VJ+OJ (Att. sh.)	Anglický průliv (kanál)/kanál La Manche (jiná forma: OJ+VJ), Bristolský průliv, Severní průliv, Korsický průliv, Mozambický průliv
Θ+St.+VJ+OJ	<i>St. George's Channel</i>		OJ+VJ (Att. nsh.)	Průliv sv. Jiří/ Svatojiřský průliv

St. George's Channel – není zde určitý člen – místo něj je „St.“

úžiny (strait)

the+OJ+of+VJ	<i>the Strait of Bosphorus, the Strait of Hormuz, the Strait of Gibraltar</i>	strait	VJ+OJ (Att. nsh.)	Gibraltarská úžina, Hormuzská úžina, Bosporská úžina (úžina Bospor)
the+VJ+OJ	<i>the Bering Strait</i>		Shodné VJ+OJ (Att. sh.)	Beringův průliv

průplavy (canal)

základní: the+VJ+OJ	<i>the Suez Canal, the Languedoc Canal, the Caledonian Canal, the Kiel Canal, the Panama Canal</i>	canal, navigation, waterway, channel, aqueduct	VJ+OJ (Att. sh.)	Suezký průplav (kanál), Kaledonský průplav, Kielský průplav, Panamský průplav
the+OJ+of+VJ	<i>the Grand Canal of China</i>			Velký kanál (průplav)/ Velký císařský (čínský) průplav

Obecná jména jako *navigation, waterway, channel, aqueduct* se vyskytují poměrně zřídka.

laguny (lagoon)

nejčastější: the+VJ+OJ	<i>the Venetian Lagoon, the Glenrock Lagoon, the Caratasca Lagoon</i>	lagoon, lake, fjord	shodné VJ+OJ (Att sh)	Benátská laguna, Modrá laguna
the+OJ+of+VJ	<i>the Lagoon of Venice, the Lagoon of the Adriatic Sea</i>		shodné: OJ+VJ (Att nsh)	Laguna dos Patos, Laguna de Madre,
Θ+OJ+VJ	<i>Lake Worth, Lake Alexandrina</i>			

Vedle OJ lagoon se vyskytují např. OJ lake, ale též fjord (*Ringkobing Fjord*), či bay (*Great South Bay*)

oceánské příkopy (trench)

the+VJ+OJ	<i>the Puerto Rico Trench, the Java Trench, the Mariana Trench, the South Sandwich Trench</i>	trench	VJ+OJ (Att. sh.)	Portorický příkop, Jávský příkop, Mariánský příkop
-----------	---	--------	------------------	--

jezera (lake, loch)

Θ+VJ+OJ	<i>Point Lake, Crystal Lake, Seymour Lake, Chilko Lake, Great Salt Lake, Caspian Sea, Arel Sea, Dead Sea</i>	lake, sea, loch, lago, laguna	shodné VJ+OJ (Att. sh.)	Čertovo jezero, Černé jezero, Plesné jezero
Θ+OJ+VJ	<i>Lake Champlain, Lake Gordon, Lake Willoughby, Lake St. Catherine, Lake Chelan, Lake Victoria, Loch Lomond, Loch Long, Loch Fyne, Loch Linnhe, Lago Chalalán, Laguna Verde</i>		shodné OJ+VJ (Att nsh) pro ČJ však tento tvar není příliš obvyklý	jezero Laka

the+OJ+of+VJ	<i>the Lake of the Woods, the Lake of Bays, the Lake of Menteith</i>		OJ+VJ (PrP) (Att nsh)	Jezírko pod Táborem, Jezero ve Velkých Karlovicích
the+VJ+OJ	<i>the Great Salt Lake</i>			

Ve jménech jezer a hor obecné jméno obvykle předchází jménu vlastnímu. Přesto existují případy, kde je tomu naopak – *Pikes peak, Bassenthwaite Lake*.

Trisloch – je „loch“, ale nemá obvyklý tvar

Lake of Menteith – poangličtěný původní název skotského *Loch Innis MoCholmaig* → *Laich o Menteith*. Název jezera s předložkou „of“ je neobvyklý, zde vznikl kvůli podobnosti „o“ a „of“.

V případě, že skotské jezero obsahuje OJ „lake“, jde s největší pravděpodobností o nádrž vytvořenou člověkem, jako např. *the Lake of the Hirsell, Pressmennan Lake*

Obecným jménem „loch“ se označují i tzv. „sea inlets“ (malé zátoky, fjordy), jako např. *South East Loch, Mery Loch, East Loch, Middle Loch, West Loch*.

nádrže, přehrady, uměle vytvořené vodní plochy (reservoir)

Θ+VJ+OJ	<i>Blackwater Reservoir, Blackstone Edge Reservoir, San Vicente Reservoir, Falls Lake Reservoir, Cherry Creek Reservoir</i>	reservoir, lake, water, loch, llyn, dam	odlišné VJ	Lipno, Žermanice, Orlík, Těrlícko,...
	<i>Seton Lake, Pressmennan Lake, Rutland Water, Pitsford Water, Aswan Dam, Franklin Dam, Grand Coulee Dam, Bering Strait Dam</i>			Vedle jednoslovného vyjádření je možné přehrady označit i formou VJ+OJ (Att. sh.): Lipenská přehrada, Žermanická přehrada, či formou OJ+VJ (Att nsh) přehrada Žermanice, přehrada Orlík.
Θ+OJ+VJ	<i>Lake Powel, Lake Kariba, Loch Awe,</i>			Při překladu je

	<i>Loch Laggan, Loch Katrine, Llyn Alaw, Llyn Brianne</i>			třeba mít na paměti anglický úzus a i názvy českých přehrad vyjadřovat formou $\Theta+VJ+OJ$ / $the+VJ+OJ$
the+OJ+of+VJ	<i>the Lake of the Prairies, the Lake of the Ozarks</i>			

Pokud mluvčí označuje slovem „*dam*“ vodní objekt, je název bez členu (*Aswan Dam*), pokud však míní stavbu, názvu předchází určitý člen (*the Aswan Dam*).

Existuje tendence pojmenovávat i uměle vytvořené vodní plochy jako plochy přírodního původu – užívají se tedy obecná jména jako *lake*, *loch*, případně *llyn*.

Názvy některých nádrží nemají jedinou pevnou formu, např. *Lake Volta*, *Kainji Lake*, *Lake Nasser* (ale též *Volta Lake*, *Lake Kainji*, *Nasser Lake*), *the Lake of the Hirsal* (ale také *Hirsal Lake*). Jednoslovné názvy jsou spíše výjimečné. Vždy však musí být zřejmé, o jaký objekt jde. Příkladem opravdu výjimečné variability v použití různých forem je brazilská nádrž Sobradinho: (*the*) *Sobradinho* i (*the*) *Sobradinho Dam*, ale též (*the*) *Sobradinho Reservoir*.

rybníky (pond)

$\Theta+VJ+OJ$	<i>Long Pond, Walden Pond, Lower Narrows Pond, West Monponsett Pond</i>	pond	shodné: VJ+OJ odlišné: (OJ+)VJ	Waldenský rybník, Horusický rybník (rybník) Rožmberk, (rybník) Svět,...
----------------	---	------	---	--

Western Brook Pond je ze zeměpisného hlediska fjord

Podle britského úzu může být *pond* útvarem přírodním i umělým, menším než *lake*. Mezinárodní *Ramsar Convention on Wetlands* stanoví maximální velikost rybníka 8 hektarů. Mnohé organizace však stanovují vlastní kritéria a ve Spojených Státech jsou jako rybníky označovány jen větší vodní plochy (*Walden Pond* – 62 ha, útvar ledovcového původu – tzv. *kettle pond*), toto pravidlo však neplatí ve všech regionech USA. Rybníky jsou užívány pro účely okrasné, energetické nebo rybářské. Některé názory hovoří o tom, že rybník má být mělký než jezero. Oproti tomu v českých poměrech jde o útvary uměle

vytvořené, které nemusí být vždy menší než jezera (např. rybník Rožmberk a jezero Laka).

U rybníků ve Skotsku je možné se setkat s obecným jménem *loch*, které se ovšem používá i u útvarů jezerních.

řeky (river)

Britský úzus: the+OJ+VJ	<i>the River Thames</i>	river, creek	shodné: OJ+VJ	řeka Temže, řeka Vltava
Americký úzus: the+VJ+OJ	<i>the Mississippi River, the Otte Creek, the Batten Kill, the St. Croix River</i>		OJ+VJ	Řeka Mississippi

the Batten Kill – „kill“ je holandský výraz pro řeku či tok

Pokud se v Br. E. hovoří o amerických řekách, používá se většinou úzus britský, a pokud se v Am. E. hovoří o britských řekách, používá se většinou úzus americký.

OJ označujících menší vodní toky je několik a jejich použití se v Br. E. a Am. E. odlišuje. Nejčastěji jde o *stream, brook, creek* (*creek* v Am. E. označuje středně velký tok, v Br. E. jde o úzkou zátoku), dále ale také např. *kill, run, branch, fork, bayou*, aj. Většinou se použití konkrétních OJ odvíjí od zeměpisné polohy (např. *bayou* okolo Mississippi, *run* na východě USA).

Pořadí členů v názvech menších toků je v Am. E. i v Br. E. stejné: VJ+OJ. V Am. E. se upřednostňuje forma Θ+VJ+OJ (*Alder Stream, Bishop Brook, Mill Brook, Otter Creek, Deer Creek, Big Walnut Creek*), přesto se zde vyskytují i formy s určitým členem. V Br. E. se názvy potoků a říček objevují také se bez členu, přesto je však výrazně zastoupena i forma se členem určitým (*the Wyming Brook, the Chew Brook, the Greenfield Brook*).

vodopády (waterfall)

Θ+VJ+OJ	<i>Victoria Falls, Niagara Falls, Nevada Falls, Royal Arch Cascade, Middle Cascade, Devil's Cataract, Vernal Fall, Bridalveil Fall</i>	falls, fall, cataract, cascade	shodné: VJ+OJ (Att sh)	Bobří vodopád, Kachní vodopád, Loučská kaskáda, Zimný vodopád, Novostudnická kaskáda, Wolfgangovy vodopády
the+OJ+of+VJ	<i>the Falls of the Rhine, the Falls of Glomach, the Falls of Lorette, the Great Falls of the Missouri</i>		shodné: OJ+VJ (Att nsh)	Vodopád Jičínky, Vodopád Mohelničky, Vodopády na Mazáku, Vodopád u Kolné,

U některých názvů je možnost více forem: *the Falls of St. Anthony* = *St. Anthony's Falls*, *the Great Falls of the Passaic (River)* = *Passaic Falls*

Mnohdy se lze setkat i s formou „the+VJ+OJ“. Je to v případech singulativní reference určité. Mluví tedy hovoří o objektu, který již byl buďto zmíněn, nebo je obecně znám.

vřídla (hot spring)

Θ+VJ+OJ	<i>Grand Prismatic Spring, Indigo Spring, Silver Globe Spring, Tamagawa Hot Spring, Grand Geyser</i>	spring, hot spring	OJ+VJ (Att. nsh.)/VJ	Pramen Grand Prismatic, (termální pramen) Tamagawa,
---------	--	--------------------	----------------------	---

gejzíry (geyser)

Θ+VJ+OJ	<i>Excelsior Geyser, Cauliflower Geyser, Old Faithful, Giant Geyser</i>	geyser	OJ+VJ (Att. nsh.)/VJ	gejzír Excelsior, Old Faithful, gejzír Giant
---------	---	--------	----------------------	--

močály, mokřady, bažiny (swamp, marsh, moor, bog)

nejčastější: Θ+VJ+OJ	<i>Cold Spring Swamp, Finzel Swamp, Honey Island Swamp, Big Cypress Swamp, Cranesville Swamp, Caddo Lake, Reelfoot Lake, Wetmore Pond, Brown's Lake Bog, Bramham Moor, Humboldt Salt Marsh, Carson Sink, Romney Marsh,</i>	swamp, lake, pond, bog, marsh, salt marsh, marshes, moor, delta, flats, sink	shodné: VJ+OJ (Att sh) odlišné: OJ+VJ (Att nsh)	Podkrušnohorské rašeliniště, Podzemní Punkva, Šumavské rašeliniště, Třeboňské rybníky, Farské bažiny Mokřady dolního Podyjí, Mokřady Liběchovky a Pšovky
the+VJ+OJ	<i>the (Great) Dismal Swamp, the Vasyugan Swamp, the Busanga Swamp, the Sudd Swamp, the Indus Delta, the Tantramar Marsh</i>			
zřídka: the+VJ	<i>the Everglades</i>		shodné: VJ	Poodří

Do této kategorie spadá množství objektů (*swamps, marshes, wet prairies, wetlands, moors, moorlands, marshlands, swamplands, bogs*).

S určitým členem se setkáváme také u velmi známých (zejména neanglických) oblastí: *the Sudd Swamp* (Sudan), *the Usumacinta Delta* (Mexico), *the Okvango Swamp* (Botswana), *the Kafue Flats* (Zambia), *the Indus Delta* (Pakistan), *the Sundarbans* (Bangladesh).

Mnohdy se lze setkat s formou „the+VJ+OJ“ pokud jde o singulativní referenci určitou. Mluvčí tedy hovoří o objektu, který již byl buďto zmíněn, nebo je obecně znám. Lze se u nich tedy setkat s dvojí formou, např.: *Okefenokee Swamp* (*the Okefenokee Swamp*), *Great Alligator Swamp* (*the Great Alligator Swamp*), *Strangmoor Bog* (*the Strangmoor Bog*).

Bažinaté oblasti se mnohdy vyjadřují plurální formou: *the Mesopotamian Marshes, the Everglades*. (Přestože oblast *the Everglades* má člen určitý, národní park *Everglades National Park* má člen nulový.)

5.2.2 ORONYMA

Struktura označovaných jevů	obecná jména	Vztah s ČJ	Český ekvivalent
-----------------------------	--------------	------------	------------------

pohoří (mountains)

the+VJ+OJ(pl.)	<i>the Himalaya mountains, the Atlas Mountains, the Tatra Mountains, the Owl Creek Mountains, the Prince Olav Mountains, the Ural Mountains</i>	mountains, hills, cordillera, sierra, sera	mnohdy shodné pořadí (premodifikace Att sh.), často však v českém názvu chybí OJ	Himalájské pohoří, Orlické hory, Ural (pohoří Ural – není příliš časté pojmenování)
	<i>the Lewis Hills, the Scoresby Hills, the Black Hills</i>			
	<i>the North American Cordillera</i>			
the+OJ+VJ	<i>the Cordillera Central, the Cordillera Isabelia (Isabella), the Cordillera Real</i>		shodné - nepřekládá se	Sierra Nevada
	<i>the Serra do Mar, the Serra do Tiracambu, the Sierra Nevada (US), the Sierra de Chuacús, the Sierra Madre</i>			
the+VJ (pl.)	<i>the Cordilleras, the Alps, the Urals, the Andes, the Himalayas, the Swiss Alps, the Northern</i>		shodné (někdy není zachován plurál – např. Ural)	Kordiléry, Alpy, Ural, Apeniny, Dolomity, Savojské Alpy

	<i>Limestone Alps, the Dolomites, the Savoie Alps, the Eastern Ghats, the Japanese Alps, the Ridge-and-Valley Appalachians</i>			
the+VJ (sg.)/ the+VJ+OJ(sg.)	<i>the Black Forest, the Drakensberg, the Bohemian Forest, the Okanagan Highland</i>	highland, forest	shodné	Černý les, Dračí hory, Český les

Obecné jméno *cordillera, sierra, serra* obsahují názvy pojmenované španělsky (*sierra, cordillera*) či portugalsky (*serra*). Tyto názvy zachovávají pro angličtinu netypické řazení OJ a VJ. Tato obecná jména označují jak pohoří, tak i horské pásmo.

Většinu obecných jmen je možné vynechat, v tom případě se jméno vlastní mění na plurální tvar: *the Himalayas, the Rockies*, atd.

části horstev (group)

the+VJ+OJ	<i>the Mont Blanc Group, the Hohe Tauern, the Glockner Group the Goldberg Group,</i>	group	většinou se nepřekládá do ČJ	někdy se k jejich identifikaci používají OJ, např. horský systém, pohoří, atd.
-----------	--	-------	------------------------------	--

horská pásma (mountain range)

the+VJ+OJ	<i>The Himalayan Mountain range, the Rocky Mountain range, the Salt Range, the Swiss Range, the Gold Range, the Great Dividing Range</i>	range	OJ+VJ(App), VJ+OJ(Att.sh) tento druh pojmenování je v ČJ poměrně vzácný	horské pásmo Singalia, Balkánské horské pásmo
-----------	--	-------	---	---

hory (mountain)

Θ +VJ+OJ	<i>Signal Mountain, Pilot Mountain Sugarloaf Mountain, Table Mountain, Five Finger Mountain</i>	mountain, peak, Mount, Mt., hump	shodné: VJ+OJ (Att sh)	Lysá hora, Kraví hora, Stolová hora
	<i>Killington Peak, Dorset Peak, Camels Hump</i>			
Mt.(Mount)+VJ	<i>Mt. Equinox, Mt. Mansfield, Mount Feathertop, Mount Damavand,</i>		shodné, nepřekládá se	
the+VJ	<i>the Matterhorn, the Zugspitze, the Weisshorn, the Jungfrau, the Finsteraarhorn</i>			

Nejčastějším tvarem je VJ předcházeno OJ jako „titulem“.

Hora by měl být vyšší a strmější, než kopec. Přesto však se toto teoretické rozlišení s realitou vždy neshoduje (např. Kraví hora a Žlutý kopec v Brně – oba útvary jsou přibližně stejně vysoké). Je proto rozhodující se orientovat podle vžitého označení. Ke stejným kolizím teorie a praxe dochází i v anglicky mluvících zemích (*Mount Davidson* se svou výškou blíží spíše kopci).

Jednoslovné názvy s určitým členem (*the Jungfrau*) jsou typické pro hory ve Švýcarských Alpách. Přesto témuž modelu odpovídá i nejvyšší rakouská hora *the Zugspitze*

kopce (hill)

nejčastější forma: Θ +VJ+OJ	<i>Capitol Hill, Treasure Hill, Highgate Hill, One Tree Hill, Signal Hill, Chapelfell Top, Ben Rinnes, Brown Wily, Broughton Heights</i>	hill, fell, pike, top, ben	shodné VJ+OJ (Att sh)	Žlutý kopec, Svatý kopeček, Písečný vrch, Čertův hřbet
--------------------------------	--	----------------------------	--------------------------	--

the +VJ+OJ	<i>the Kremlin Hill, the Aventine Hill, the Palatine Hill, the Esquiline Hill, the Capitoline Hill, the Vatican Hill</i>		názvy římských pahorků jsou jednoslovné	Capitolium (Kapitol), Palatinus, Quirinalis, Esquilinus, Aventinus
výjimečné formy:				
Θ +VJ	<i>Calvary (Golgotha)</i>		shodné	Kalvárie, Golgota
the+OJ+of+VJ	<i>the Hill of Stake</i>		není česká varianta	
the + VJ	<i>the Sneug</i>			
Θ +VJ	<i>Bengray</i>			

Obvykle jsou kopce bez členu. S určitým členem bývají některé významné kopce v neanglicky mluvících zemích. Římské kopce mohou mít více forem: *the Avengine hill*, ale též *the Aventine*, taktéž *the Palatin (hill)*, *the Capitoline (hill)* = *the Campidoglio*. *Calvary* se vyskytuje také ve formě *the Calvary Hill*, či *the Rock of Golgotha*.

Wales vedle OJ *hill* používá i OJ *carneidd, penn, moel, foel*. Ve Skotsku se lze setkat s OJ *ben, beinn, cairn, carn, meall, sgurr, stob* (*Ben Gulabin, Bengray, Beinn Narnain*).

V ČJ jsou nejčastější buď jednoslovné názvy (*Vídlák, Okrouhlík*), nebo názvy ve formě VJ+OJ. Při překladu do AJ je však třeba brát v potaz fakt, že v angličtině je nejčastější forma VJ+OJ a jednoslovné názvy jsou výjimečné, a dávat tedy přednost dvoučlennému vyjádření názvu.

sopky (volcano)

Mt.(Mount)+VJ	<i>Mt. Fuji, Mt. St. Helens, Mt. Kilimanjaro, Mt. Pelee, Mount Vesuvius</i>	mount, volcano	VJ	Svatá Helena, Kilimanjaro, Fuji, Kilauea, Vesuv
Θ +VJ+OJ	<i>Kilauea Volcano, Level Mountain</i>			
Θ +VJ	<i>Vesuvius</i>		shodné	Vesuv
the + VJ	<i>the Quill, the Barrier</i>		nepřekládá se – shodné	

Vesuvius je možné zapsat ve dvou variantách: *Mt.(Mount) Vesuvius* i *Vesuvius*, přičemž varianta *Vesuvius* je častější.

údolí (valley)

nejčastěji: the+VJ+OJ	<i>the San Joaquin Valley, the Central Valley, the Nile Valley</i>	valley, vale	shodné VJ+OJ (Att sh)	Pádská nížina, Prokopské údolí, Kryštofovo údolí, Babiččino údolí, Kudlovická dolina
the+OJ+of+VJ	<i>the Valley of the Kings, the Great Valley of Virginia, the Valley of the Giants</i>		shodné OJ+VJ (Att nsh)	Údolí králů, údolí Doubravy, údolí Lomné, údolí Pitkovického potoka, údolí Jihlavy pod Mohelnem
	<i>the Vale of York, the Vale of Evesham, the Vale of Pewsey, the Vale of Siddim</i>			
Θ +VJ+OJ	<i>Blackmore Vale, Maida Vale,</i>			
Kompozitum Θ+VJ+OJ(dale)	<i>Wensleydale, Kingsdale, Swaledale, Bransdale</i>	-dale		

Obecné jméno *vale* – označuje široké rovné údolí mezi dvěma svahy, obvykle tudy teče řeka.

The Vale of Siddim je biblické údolí Siddim.

Údolí označovaná jako dále jsou převážně ledovcového původu, mají tvar písmene V nebo U a zpravidla jimi teče řeka a mezi nimi jsou kopce. Tento typ údolí je rozšířen zejména v oblasti *the Yorkshire Dales (the Dales)*. Postupem času se označení *dale* vymezilo jen pro tuto specifickou oblast. Jen v některých případech se s ním lze setkat i jinde. Označení v sobě zahrnuje název řeky + *dale*. Výjimkou je *Wensleydale* pojmenované podle města *Wensley*.

Přestože čeština má obě tyto formy – jak premodifikaci, tak postmodifikaci, nelze název překládat v libovolném pořadí, ale spíše volit formu nejtypičtější, pokud již neexistuje zažitá forma pro konkrétní název

kaňony, soutěsky (canyon, gorge)

nejčastěji: Θ +VJ+OJ	<i>Salt Creek Canyon, Glen Canyon, Hot Spring Canyon, Gray Canyon, Marble Gorge, Royal Gorge, Giant Gap, Ladysmith Glen, Tiger Leaping Gorge</i>	canyon, gorge, gap, glen	VJ+OJ (Att sh)	Černá rokle, Vlčí rokle, Divoká Šárka, Modřanská rokle, Bílá strž, Bobří soutěska, Labská soutěska, Strádovské peklo, Orlinský kaňon
méně obvyklé: the+VJ+OJ	<i>the Grand Canyon, the Devil's Gorge, the Gauley River Gorge, the South Fork Gorge</i>			
výjimečně: the+OJ+of+VJ	<i>the Gorge of Despair</i>		málo častá forma: OJ+VJ (Att nsh)	Průrva Ploučnice, Kaňon Suchého žlebu

Česká OJ popisující tyto útvary jsou např. kaňon, rozsedlina, propast, strž, soutěska, rokle. V angličtině se vyskytují OJ *canyon, gorge, ravine, pass, flume, glen, gap*. *Canyon* se častěji užívá ve Spojených Státech, kdežto *gorge* je obvyklejší pro ostatní části světa, lze se však s tímto OJ setkat i v USA či Kanadě. *Ravine* obvykle označuje útvary menší a užší, než *canyon* nebo *gorge*.

jeskyně (cave, cavern)

nejčastější forma: Θ+VJ+OJ	<i>Hermits Cave, Five O'Clock Cave, Babylon Cave, Oxlow Cavern, Priddy Green Sink, Longwood Swallet, Rhino Rift, Minnie's Grotto,</i>	cave, cavern, pot, hole, sink, swallet, grotto	shodné VJ+OJ (Att sh)	Punkevní jeskyně, Kateřinská jeskyně, Eliščina jeskyně, Liščí díra, Kajetánův závrt
-------------------------------	---	--	--------------------------	---

	<i>Gaping Gill, Devil's Kitchen, Stockyard Tunnel,</i>			
the+OJ+of+VJ	<i>the Cave of the Winds, the Cave of the Mounds, the Ear of Dionysius</i>		shodné OJ+VJ (App), OJ lze vypustit	(jeskyně) Balcarka, (jeskyně) Na Špičáku, (jeskyně) Kůlna, (jeskyně) Výpustek, (jeskyně) Na Turoldu
Θ+ OJ+VJ	<i>Cave Without a Name</i>			

Vedle nejčastěji užívaných OJ (*cave, cavern, cove, grot, grotto, hollow, cavity, den*), se v názvech jeskyní můžeme setkat i s mnoha zcela originálními označeními (*Hellhole, tunnel, falls, Devil's Kitchen, the Ear of Dionysius*). Zvláštní jsou označení ve Walesu, vedle běžně užívaného OJ *cave*, se objevuje OJ *ogof* (*Ogof Draenen, Ogof Nadolig, Dan yr Ogof, Porth yr Ogof*), v Irsku se vedle OJ *cave* a *hole* objevují názvy začínající *pol-, poll- poul-* (*Pol an Ionain, Poll-Cahermaan, Poulawillin, Poulmagree*)

Názvy jeskynních systémů jsou většinou v množném čísle. Mají buď tvar the+OJ(pl.)+of+VJ (*the Caverns of Sonora, the Sinks of Gandy*), nebo Θ +VJ+OJ(pl.) (*Sequoyah Caverns, Fisher Ridge Cave System, Natural Bridge Caverns*), v okrajových případech také the+VJ+OJ(pl.) (*The Undara Lava Tubes*). V takovém případě se užívají OJ *caves, caverns, (cave) system, holes*. Je-li však v názvu jeskynního systému OJ *karst*, zůstává tvar v jednotném čísle (*South China Karst*). Českou formou je v tomto případě VJ+OJ (Att sh): *Koněpruské jeskyně, Mladečské jeskyně, Zbrašovské aragonitové jeskyně, Hranický kras, Český kras*. Pokud VJ obsahuje vazbu s předložkou, použije se forma OJ+Prp: *Jeskyně Na Pomezí*. V této oblasti se tedy česká a anglická forma téměř shodují.

Zajímavým případem zůstává např. jeskyně *Ruby Falls*. Množné číslo obecného jména neukazuje na jeskynní systém, ale na pojmenování jeskyně po jeskynním vodopádu.

Vedle pojmenování skládajících se z VJ a OJ existují i v této oblasti jednoslovné názvy. Nejsou však příliš časté. Pokud se ale objeví, většinou jim předchází určitý člen (*The Fountain, The Metro*).

Existují však i jednoslovné názvy jeskyní a jeskynních systémů s nulovým členem (*Hellhole*), jde však většinou o elipsu (*Hellhole Cave*).

5.2.3 HODONYMA

ulice, silnice (street)

Θ +VJ + OJ	<i>King William Street, California Street, Market Street, 24th Street, 19th Avenue, Van Ness Avenue, Columbus Avenue, Avenue Road, Abbey Park Road, Manor Drive, Parker Drive, Portola Drive, Geary Boulevard, New Parks Boulevard, Abercorn Way, Pioneer Way, Dawson Place, Belden Place, Jack Kerouac Alley, Balmy Alley, Macondray Lane, Meadow Lane, Meeting House Lane, World's End Passage, Snow Fields, Rotten Row, Lower Mall,</i>	street, road, avenue, drive, way, boulevard, alley, lane, place, gate, rise, hill, footway, crescent, grove, close, walk, gardens, footpath, green, fields, (passage, row, mall, mews, bank, corner, causeway, court)	shodné VJ+OJ (Att. sh.)	Jelikož v ČJ existuje jak forma shodná s formou anglickou (Husova ulice), ale také forma odlišná (OJ+VJ Att. nsh.) (ulice Husova), jej třeba při překladu nepodlehnut zažité české formě
the+VJ	<i>the Mall, the Strand, the Haymarket, the Embarcadero</i>			

Obvykle se názvy ulic skládají z 2-3 slov. Delší či kratší názvy jsou spíše výjimkou, proto je převod názvů ulic z jednoho jazyka do druhého poměrně jednoznačný.

Názvy ulic s určitým členem jsou výjimečné. Často označují určitým způsobem významná místa ve Spojeném Království (*the Mall, the Strand*), či v jiných zemích (*the Unter den Linden, the Champs Elysées, the Via Veneto*). Lze si povšimnout také, že např. *the Oxford Street* je ulice v Londýně a *Oxford Street* jsou ulice v jiných městech. Dalším výjimečným názvem je *the Silk Road* (označení pro slavnou cestu, která v minulosti spojovala Čínu se Středním východem). Jak jsem již uvedla v částech 2.4.1 a 2.4.2, může se určitý člen objevit i u názvů hlavních tříd, v nichž je „road“ jako OJ: (*the Edgware Road, (the) Old Kent Road*). Také moderní meziměstské komunikace se většinou objevují s určitým členem *the San Diego Freeway, the Merrit Parkway, the Pennsylvania Turnpike*. Pokud je součástí názvu číslovka, záleží na místě, kde se tato komunikace nachází. Pokud jde o dálnici ve Velké Británii, či Kalifornii, je u názvu obvykle určitý člen *the M25, the A1, the 5, the 10*. Na východě USA však názvy dálnic, které obsahují čísla 1-95 určitý člen nikdy nemají *US 1*. Názvy cest odvozené od osobních jmen člen mají *the Eisenhower, the Kennedy*.

Vedle názvů, které obsahují OJ, se objevují i takové, které OJ neobsahují, jako již výše zmíněné ulice *the Mall, the Strand* (kde se OJ stalo VJ), nebo také např. ulice *Holy Bones*.

náměstí (square)

<p>Θ +VJ + OJ</p>	<p><i>Victoria Square, Trafalgar Square, Old Market Square, Temple Square, Columbus Circle, Covent Garden, Piccadilly Circus, Horse Guards Parade, Lincoln's Inn Fields, Gray's Inn Field, Piccadilly Gardens, Portland Place, Washington Square Park, Taunton Green, Kennedy Plaza, Daley Plaza, Campus Martius Park</i></p>	<p>square, fields, field, plaza, circle, place, garden</p>	<p>Čj má několik možných tvarů: VJ+OJ (Att sh), Václavské náměstí, Staroměstské náměstí</p> <p>OJ+VJ (Att nsh.), náměstí Míru, náměstí TGM,..</p> <p>proto je třeba zejména u českých názvů ve formě OJ+VJ dbát na pořadí členů při překladu do angličtiny – použít tedy model anglického jazyka</p>
-------------------	---	--	---

Forma „the+OJ+of+VJ“ není pro názvy náměstí typická. Přesto se některé názvy náměstí v tomto tvaru objevují. Jde zejména o náměstí neanglická.

Výjimečnou formu má název novozélandského náměstí *The Square*.

mosty (bridge)

nejčastěji the+VJ+OJ zejména americké a australské mosty a některé nové mosty ve Velké Británii	<i>the West Gate Bridge, the Hornibrook Bridge, the Hell Gate Bridge, the Forth Road Bridge, the Millau Viaduct, the Candaba Viaduct, the Houghton Highway, the Burlington Bay Skyway, the Lake Pontchartrain Causeway, the Pulaski Skyway, the Queen Isabella Causeway, the Chesapeake Bay Bridge-Tunnel, the Island Eastern Corridor</i>	bridge, viadukt, corridor, highway, skyway, causeway	shodné VJ+OJ (Att sh)	Karlův most, Modrý most, Juditin most, Nuselský most, Negrelliho viadukt, Trojská lávka
Θ +VJ+OJ většina mostů ve Velké Británii	<i>Tower Bridge, Waterloo Bridge, Putney Bridge, Westminster Bridge</i>			
výjimečně the+OJ+of+VJ	<i>the Bridge of Sighs, the Bridge of St Angelo, the Bridge of Boats</i>		výjimečně OJ+VJ (Att nsh)	Most na Císařskou louku, Most Závodu Míru, Most Legií

letišť (airport)

Θ +VJ+OJ	<i>London Heathrow Airport, Cork Airport, Hinton-in-the-Hedges Airfield, George Best Belfast City Airport</i>	airport, airfield, airdrome (aerodrome)	odlišné: OJ+VJ (Att nsh)	Letiště Praha Ruzyně, Letiště Leoše Janáčka Ostrava
----------	---	---	--------------------------------	--

Některé názvy letišť obsahují i místní určení připojené za OJ (*Robin Hood Airport Doncaster Sheffield, Ireland West Airport Knock*).

Armádní letiště používají vedle formy $\Theta + \text{VJ} + \text{OJ}$ (*Oakey Army Aviation Centre*) i označení jako *RAAF Darwin, RAAF Richmond, RAF Benson, RAF Church Fenton, RNAS Culdrose*.

nádraží a stanice hromadné dopravy (station)

the+VJ (+OJ)	<i>the Charing (-)Cross (station), the Paddington (station), the Cannon Street Station, the Lakes (station), the Britomart Transport Centre, the Dunedin Railway Station, the Route 128 Station, the Trenton Rail Station, the Grand Central Terminal, the Oxford Circus Station, the King's Cross tube station, the Baker Street Tube Station, the Heatrow Central Bus Station, the Cambridge Bus Station</i>	(railway/bus/tube) station, centre, terminal	odlišné: (OJ+)VJ	(stanice) Trutnov hlavní nádraží, (stanice) Ostoměř, (stanice) Frýdek-Místek,...
--------------	--	--	------------------	--

5.2.4 AGRONYMA

obdělávané plochy (field, meadow)

obvykle: $\Theta + \text{VJ} + \text{OJ}$	<i>Quinton Field, Asham Meadow, Cob's Croft, Bissell's Piece, Horrell Orchard, Big Field</i>	field, meadow, piece, orchard	odlišné (OJ+)VJ (App)	(pole) Na Koreji, (pole) V Bořích, (pole) Na sekeře, (louka) Šafranice
the+VJ+OJ	<i>the Horse Leasow, the</i>			

	<i>Pingle Meadow, the Long Meadow, the Lower Field</i>			
výjimečně: the+OJ+of+VJ (zejména historické názvy)	<i>the Field of Mars, the Field of Boaz</i>		odlišné VJ+OJ	Martovo pole, Boazovo pole

zalesněná území (forest, wood)

obvykle: Θ +VJ + OJ	<i>Bowland Forest, Epping Forest, Clapham Common, Wimbledon Common, Hampstead Heath, Bohemian Grove, Manesty Wood, Walker Wood, Reed's Wood, Sherwood Forest</i>	forest, wood, grove, heath, common	shodné VJ+OJ (Att sh)	Boubínský prales, Třinecký les
méně často: the+OJ+of+VJ	<i>the Forest of Dean, the Royal Forest of Knaresborough</i>		(OJ+)VJ (App)	(prales) Mionší, (les) Vacínek, (les) Obora

Užití určitého členu závisí na úzu a mnohdy se jde setkat jak s variantou bez členu, tak i se členem (*Bohemian Grove* i *the Bohemian Grove*). Varianta se členem určitým je však méně častá.

5.2.5 CHORONYMA

a) VZNIKLÁ LIDSKOU ČINNOSTÍ

Struktura označovaných jevů	obecná jména	Vztah s ČJ	Český ekvivalent
-----------------------------	--------------	------------	------------------

státy (country, republic, state)

základní: Θ+VJ	<i>Argentina, France, Germany</i>		shodné: VJ	Argentina, Francie, Německo
Θ+VJ+and +VJ	<i>Bosnia and Herzegovina, Saint Vincent and the</i>		shodné: VJ+VJ (spojka „a“)	Bosna a Hercegovina

	<i>Grenadines</i>			
the+VJ (pl.)	<i>the Netherlands, the Philippines</i>		VJ (pl.tant./sg.tantum)	Nizozemí, Filipíny
the+OJ+of+VJ	<i>the People's Republic of China, the Arab Republic of Egypt, the Co-operati ve Republic of Guyana, the Commonwealth of Australia, the Principality of Andorra, the Hashemite Kingdom of Jordan, the State of the Vatican City (the Holy See), the Union of the Comoros, the Grand Duchy of Luxembourg, the Sultanate of Oman, the Federation of Saint Christopher and Nevis</i>	republic, confederation, federation, jamahiriya, commonwealth, principality, kingdom, state, union, duchy, sultanate, states, emirates, islands	VJ+OJ (Att. sh.)	Egyptská arabská republika, Čínská lidová republika, Australský svaz, Andorrské knížectví, Jordánské hášimovské království, Komorská unie, Vatikánský městský stát (Svatý stolec), Lucemburské velkovévodství V této kategorii je struktura OJ+VJ výjimkou: Sultanát Omán, Federace Svatý Kryštof a Nevis
the+OJ(pl.)+VJ	<i>the Federated States of Micronesia</i>		VJ+OJ (Att. sh.)	Mikronéská federace
the+VJ+OJ	<i>the Lao People's Democratic Republic (=Laos), the Central African Republic, the Swiss Confederation, the Russian Federation, the Socialist People's Libyan Arab Great Jamahiriya,</i>		shodné: VJ +OJ (Att sh.)	Středoafriická republika Ruská federace, Velká Libyjská arabská lidová socialistická džamáhíria
the+VJ+OJ(pl.)	<i>the United Arab Emirates, the Solomon Islands</i>		shodné: VJ+OJ (Att. sh.)	Spojené arabské emiráty, Šalomounovy ostrov y

V zeměpisných názvech států převládají názvy jednoslovné (*Germany, Australia,...*) – tedy stejná forma, jakou pro označení států používá čeština, přičemž velké množství států má i oficiální víceslovný název. Oficiální název

se užívá zejména při oficiální prezentaci země. Zde je vždy nutné vyhledat konkrétní oficiální název i jeho formu.

sdružení států

the+VJ+OJ	<i>the European Union (EU), the North Atlantic Treaty Organization (NATO)</i>	union, organization association	shodné: VJ+OJ (Att.sh.)	Evropská unie Severoatlantická aliance
the OJ+of+VJ	<i>the Organization of the Petroleum Exporting Countries, (OPEC), the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), the League of Arab states (LAS)</i>		OJ+VJ (Att. nsh.)	Organizace zemí vyvážejících ropu, Sdružení národů jihovýchodní Asie, Liga arabských států

Názvy sdružení zemí se píší se členem určitým. Jejich zkratky jsou bez členu

nadnárodní regiony

Θ+VJ	<i>Oceania (Oceanica), Melanesia, Micronesia, Polynesia, Sahel</i>		shodné	Oceánie, Melanésie, Mikronésie, Sahel
the+OJ+VJ	<i>the Middle East, the Third World</i>			
	<i>the West Indies</i>		odlišný překlad	Karibik
Θ+OJ+VJ	<i>Western Europe, Central America, South East Asia</i>		shodné (svět.strana+ název kontinentu)	Západní Evropa, Střední Amerika, Jihovýchodní Asie

Jak jsem již uvedla v části 2.4.2, určitý člen se někdy objevuje s francouzskými jmény (*the Auvergne*), nebo se jmény v plurálu (*the Everglades*) a se jmény končícími názvem světové strany (*the Near/Middle/Far East, the Deep South, the Midwest*).

administrativní celky (county, region)

Θ+VJ	<i>Kent, Essex, Cumbria, Inner London, East and West Sussex, Greater London</i>		shodné	Kent, Essex
Θ+VJ+OJ	<i>Cornwall county</i>	county, shire, town, city, council, municipality, borough, territory, state,...	označení county v UK má více forem	některé názvy se do čj běžně překládají – např. Severní teritorium, jiné (zvláště méně používané) se obvykle nepřekládají českou obdobou těchto pojmenování jsou kraje a okresy
Θ+OJ+VJ	<i>County Cornwall</i>			
the+OJ+of+VJ	<i>the County of Essex</i>			
Θ+VJ+OJ	<i>Bogan Shire, Latrobe City, Unincorporated Far West, Glen Innes, Maryborough</i>			
the+OJ+of+VJ	<i>the Shire of Flinders, the City of Gosnells, the Rural City of Ararat, the Town of East Fremantle, the Municipality of Ashfield, the District Council of Elliston, the Borough of Queenscliffe</i>			

Problematika administrativních celků je velmi široká. Názvy a způsoby uspořádání se liší podle zemí, které tato uspořádání užívají.

Velká Británie je rozdělena do 12 „*administrative regions*“ (*Scotland, Northern Ireland, Wales* + regiony části *England: North East, Yorkshire and the Humber, East, South West,...*). Regiony Anglie se dále dělí na *counties*. *Counties* se dále rozdělují na *districts*. Jejich názvy mohou obsahovat obecná jména: *cities, boroughs, royal boroughs, metropolitan boroughs* nebo *districts*. Ještě menší oblastí je *civil parish*. Severní Irsko se dělí na *districts*. Rozdělení Severního Irska na *counties* také existuje, avšak neslouží k administrativním účelům, jde spíše o rozdělení tradiční. Skotsko se rozděluje do *council areas*. Wales se skládá z administrativních oblastí zvaných: *county boroughs, counties* a *cities*.

Austrálie se dělí na „*territories*“/„*states*“ (*New South Wales, Northern Territory, Queensland,...*), menšími celky jsou v rámci některých teritorií „*regions*“ (*Central West, Northern Region, Inner Sydney,...*). Ještě menšími administrativními celky jsou „*Local Government Areas*“ (*cities/ areas /shires/*

towns/ island councils/ rural cities/ municipalities/ district councils/ aboriginal councils/ boroughs)

Spojené státy používají několikeré dělení. *United States Census Bureau* používá rozdělení na *regions* (*Northeast, Midwest, South, West*), které následně dělí na *divisions* (*New England, Mid-Atlantic, East North Central, Mountain, Pacific,...*), do nichž náleží jednotlivé státy. Takzvaných „*Standard Federal Regions*“ je 10, označují se např. *Region VII* (tam náleží státy *Iowa, Nebraska, Kansas* a *Missouri*). Každý stát se dělí na tzv. „*interstate regions*“ – obvykle *counties* (*boroughs* na Aljašce a *parishes* v Louisianě), které se dále dělí na různé typy *townships* (*incorporated cities, towns, villages*). Jiné je dělení podle oblastí spadající pod jednotlivé ústavy *Federal Reserve Bank* (12 oblastí – *districts*). Dělení na časová pásma používá *OJ time zone*. Např. *the Pacific Time Zone*. Spojené státy lze dělit i na neoficiální regiony zahrnující několik států. Je to např. *the Bible Belt, The Carolinas, the Deep South, the Great American Desert, the Great Basin, the Great Lakes Region, the High Plains, The Midwest, Ozarks, Appalachia, Piedmont, Siouland*.

Primárně jsou státy administrativně rozděleny na oblasti zvané většinou *territory, state, region, province, canton, division, department, ...* Tyto oblasti se dále dělí například na *shire, county, parish, district* apod. Některé země mají zcela ojedinělá označení těchto území (Belgie – *arrondissement*, Bangladéš – *upazila*, Turecko – *sanjak*, Japonsko – *prefecture*, Egypt – *governorate*, a další). Jedněmi z nejmenších administrativních jednotek je *municipality*, či *commune*. Označení primárních a sekundárních administrativních oblastí je velice nejednotné, nelze tedy přesně definovat, která obecná jména označují primární oblasti administrativy a která označují sekundární oblasti administrativy. Vždy je potřeba se řídit územ v konkrétních zemích.

Také mnoho církevních organizací má své administrativní celky. Nejčastěji se pro jejich označení užívají termíny *diocese, eparchy, ecclesiastical province, parish*. Římskokatolická církev (a některé další katolické církve) se dle oblastí rozděluje na patriarcháty (*the Patriarchate of Jerusalem, the Patriarchate of the West*

Indies, the Patriarchate of the West, the Patriarchate of Babylonia...), menšími oblastmi jsou provincie (*the Province of Chicago*), arcidiecéze (*the Archdiocese of Toronto*), diecéze (*the Diocese of Pittsburgh*, méně častá forma: *the Chicago Diocese*), vikariáty (*the Western Vicariate, the Vicariate of Kuwait, the Apostolic Vicariate of Ceylon*) a farnosti (*the Parish of Greenwich, the Parish of Manchester, Greenwich Parish, Manchester Parish*). Ostatní denominace používají většinou také označení *parish, diocese*, v pravoslavné církvi se objevuje *eparchy* (*Syrian eparchy*), v některých evangelických církvích je např. *episcopal area* (*the Princeton Episcopal Area*), *district* (*the Atlantic District*). Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů užívá pro svá administrativní území označení *ward* a *stake*.

národní parky, chráněná území (national parks, protected areas)

Θ+VJ+OJ	<i>Yellowstone National Park, Yosemite National Park, Rocky Mountain National Park, Grand Teton National Park, Theodore Roosevelt National Park, Denali National Park, Glacier Bay National Park, Grand Canyon National Park, Cairngorms National Park, Kakadu National Park, Banff National Park</i>	national park, park, marine park, provincial park, wilderness park, reservation, (forest) reserve, ecological reserve, wilderness area, sanctuary	shodné: VJ+OJ (Att.sh.)	Yellowstonský národní park, Šumavský národní park,
	<i>Polar Bear Wilderness Park, Roderick Haig-Brown Provincial Park, Spatsizi Plateau Wilderness (Park), Jervis Bay Marine Park, Cape St. Mary's Seabird Sanctuary, Beaufort Island</i>			
the+VJ+OJ	<i>the Kruger National</i>		shodné:	Krugerův národní

	<i>Park, the Vanoise National Park, the Yorkshire Dales National Park</i>		VJ+OJ (Att.sh.)	park
	<i>the Hot Springs Reservation, the Anderson River Delta, Mt. Crawford Forest Reserve, the Athabasca Dunes Ecological Reserve</i>			
the+OJ+of+VJ	<i>the National Park of American Samoa, the National Park of Norgh-Eastern Greenland</i>		genitivní vazba pro označení NP se v čj běžně nepoužívá	
Θ+OJ+VJ	<i>National Park Kalkalpen</i>		shodné s českými oficiálními názvy	NP Krkonoše, NP Šumava, CHKO Beskydy
the+VJ	<i>the Broads</i>			

U mnoha názvů se OJ běžně vynechává (*Snowdonia, Denali, Cairngorms*).

Genitivní vazba s předložkou „of“ se používá jen zřídka.

Výskyt určitého členu závisí na konkrétním vžitém názvu, přesto v této oblasti panuje určitá volnost. Lze se tedy setkat např. s označením „*the Yellowstone National Park*“ i „*[Θ]Yellowstone National Park*“.

b) CHORONYMA VZNIKLÁ PŘIROZENĚ

Struktura označovaných jevů	obecná jména	Vztah s ČJ	Český ekvivalent
-----------------------------	--------------	------------	------------------

světadíly (continent)

základní: Θ+VJ	<i>Europe, (North) America</i>		shodné: VJ	Evropa
méně časté: the+OJ+of+VJ	<i>the continent of Europe</i>	continent	VJ+OJ (Att. sh.)	evropský kontinent

ostrovy (island)

základní: Θ+VJ	<i>Timor, Menorca</i>		shodné: VJ	Timor
méně časté: the+OJ+of+VJ	<i>the Isle of Man</i>	island, isle	pouze VJ, nebo OJ+VJ	Menorka, Ostrov Man

výjimečné: the+VJ+OJ	<i>Devon Island, Prince Edward Island</i>		(Att. nsh.)	Devon, ostrov Devon, Ostrov prince Edvarda
-------------------------	---	--	-------------	--

Jednoslovné názvy ostrovů – jako např. Timor a Menorca se mohou objevovat i ve tvarech *the island of Timor, the island of Menorca*, či *Timor Island, Menorca Island* avšak tyto formy nejsou příliš časté.

souostroví (archipelago)

základní: the+VJ (pl)	<i>the Hebrides, the Orkneys</i>		shodné: VJ (pl.)	Hebridy, Orkneye (i Orkneyské ostrovy), Baleáry,...
Θ+VJ+OJ	<i>Queen Elisabeth Islands, British Isles, Novaya Zemlya, Franz Josef Land, Turku Archipelago, Florida Keys, Aldabra Group, Ratak Chain</i>	isles, islands, archipelago, land, keys, chain	VJ+OJ (Att. sh.), nebo OJ+VJ (Att. nsh.)	Ostrovy královny Alžběty, Britské ostrovy, Nová země, Země Františka Josefa, souostroví Aldabra

poloostrovy (peninsula)

základní: the+VJ+OJ	<i>the Iberian Peninsula, the Lizard (Peninsula)</i>	peninsula spit, hook, point, head	shodné: VJ+OJ (Att. sh.)	Iberský poloostrov, Skandinávský poloostrov,
Θ+VJ+OJ	<i>Farewell Spit, Sandy Hook, Horn Head, Camsore Point</i>			Malá Asie, Přední Indie
málo časté: the+OJ+of+VJ	<i>the Upper Peninsula of Michigan, the Point of Hellia</i>		vzácné OJ+VJ (Att nsh)	(Poloostrov) Kola
vzácné: VJ	<i>Fife, Nahant</i>		shodné: VJ	Kamčatka, Kola, Peloponés

Nahant – znamená v původním jazyce „the point“, „almost an island“ = peninsula

mysy (cape)

nejčastější: Θ+OJ+VJ	<i>Cape Brett, Cape Horn, Cape Cod</i>	cape	shodné: OJ+VJ (Att. nsh.)	Mys Cod, Mys Horn
the+OJ+of+VJ	<i>the Cape of Good Hope</i>			Mys Dobré naděje

pouště (desert)

jen u některých nejznámějších: the+VJ	<i>the Sahara, the Namib, the Kalahari</i>		shodné: VJ	Sahara, Namib, Kalahari
základní the+VJ+OJ	<i>the Libyan Desert, the Sinai Desert, the Sahara Desert, the Kalahari Desert, the Namib Desert</i>	desert výjimečná OJ: sands, sand sea, sand dunes, sahara, depression, wilderness	OJ+VJ (Att. nsh.), nebo VJ+OJ (Att. sh.)	Sinajská poušť, Libyjská poušť, poušť Kalahari, poušť Namib
	<i>the Wahiba Sands, the Great Sand Sea, the Tottori Sand Dunes, the Oltenian Sahara, the Quattara Depression</i>			Wahibská poušť, Wahibské písky, Velké písečné moře,
vzácné the+OJ+of+VJ	<i>the Desert of Sin/the Wilderness of Sin</i>			Sínská (Sinská) poušť, poušť Sín (Sin)

The Desert (Wilderness) of Sin – jde o ustálené vyjádření užívané v rámci biblické terminologie.

Znamější pouště, které mají základní formu „the+VJ+Desert“ lze ve většině případů označit i jako „the+VJ“. Tato kratší forma je typická zejména pro ne odborný styl, přičemž i v odborném stylu se s ní lze setkat.

úžiny, šíje (isthmus)

nejčastější: the+OJ+of+VJ	<i>the Isthmus of Panama, the Isthmus of Corinth, the Isthmus of Suez</i>	isthmus	VJ+OJ (Att.sh.)	Panamská úžina (šíje), Korintská šíje, Suezská úžina, Karelská šíje
the+VJ+OJ	<i>the Madison Isthmus, the Karelian Isthmus</i>			

6 Nejčastější chyby českých uživatelů angličtiny

Jak je již výše uvedeno, součástí této práce je odhalení konkrétních rozdílů ve struktuře českých a anglických zeměpisných názvů, a tedy i upozornění na chyby, které z těchto rozdílů vyplývají. Správné pořadí konstituentů, užití členu určitého a psaní velkých písmen nejsou samozřejmostí ani pro rodilé anglické mluvčí³⁴, natož pro českého uživatele angličtiny.

Vedle nesprávného užití určitého, nebo nulového členu, na což se v této kapitole nezaměřuji, jsou nejčastější chyby Čechů právě v pořadí členů daného názvu. Dochází k tomu zejména u těch názvů, které mají v českém a anglickém jazyce odlišné pořadí členů. Mezi hlavní z nich patří:

Restaurace

V anglicky psaných oficiálních materiálech jednotlivých českých restaurací jsou chyby v pořadí členů v názvu spíše výjimečné, i přestože se český a anglický úzus mnohdy liší. Může to být zejména díky informovanosti o pravidlech těchto názvů mezi českými restaurátory, resp. jejich překladateli. Chyby v názvech restaurací jsou zejména na různých informačních webových stránkách. Můžeme tedy najít např. chybné *Restaurant Koliba*, *Restaurant U Fleků*, apod.

Hotely

Zde je podobná situace jako u restaurací. Na oficiálních stránkách restaurací, a to zejména ve větších městech, většinou chyby nejsou. Přesto se stále lze setkat

³⁴ I vláda Spojených států vydala manuál, aby zajistila stylovou správnost svých dokumentů. Kapitoly 3 a 4 se zabývají např. psaním velkých písmen a užitím určitého členu mimo jiné i u geonym:
Service of the U.S. Government Printing Office. *U.S. Government Printing Office Style Manual* [online]. 2009, [cit. 2010-04-07]. Dostupné z internetu:
<<http://www.gpoaccess.gov/stylemanual/browse.html>>.

s typicky českou formou Θ +VJ+OJ v anglickém textu: *the Hotel Grůň, Hotel Globus*.

Školy a univerzity

Nejčastější chybou českých uživatelů anglického jazyka je volba nevhodné formy. Čeští překladatelé by si měli být vědomi toho, že mnoho škol a univerzit má i svůj oficiální název v angličtině a ten by měli respektovat a užívat. Např. ustálený název *Charles University* je často překládán jako *the University of Charles*.

Kostely a chrámy

Jelikož v obou jazycích existují obdobné formy, nejsou chyby v pořadí členů příliš časté. Chyby se nejčastěji objevují v řazení členů v delších názvech a ustálených frázích, které vyplývají z rozdílné náboženské tradice.

Nemocnice

Nejčastější chybou je volba formy OJ+VJ, která v angličtině neexistuje, ale pro češtinu je nejtypičtější: *Hospital Podlesí, Hospital Strakonice*.

Přehrady a rybníky

U přehrad a rybníků, jejichž název se skládá z OJ+VJ, někteří čeští uživatelé angličtiny chybují, když při překladu nerespektují anglický úzus a používají českou formu: *Dam Orlík, dam Slapy, pond Rožmberk*, nebo dokonce *the pond of Rožmberk*.

Vodní toky

Vzhledem k rozdílnému úzu Am.E. a Br.E. je třeba se držet konkrétního úzu, do kterého překladatel překládá. U menších vodních toků se chybuje v pořadí členů, jelikož forma anglická se od české mnohdy liší: *the brook Spolský, the brook Rakovnický potok, the brook of Černovice*.

Jeskyně

K nejčastějším chybám opět dochází u názvů jako (jeskyně) Výpustek, když jsou překládány bez ohledu na anglickou formu: *cave Výpustek* namísto *Výpustek Cave*.

Náměstí

Přestože je pro angličtinu typická forma Θ +VJ+OJ, Češi velice rádi užívají the+OJ+of+VJ *the Square of the Knights of the Cross*, nebo zaměňují pořadí těchto členů a mnohdy přidávají určitý člen (the+)OJ+VJ *the Square Míru*, *the square Slovanské*. Otázkou zůstává, zda při překladu ponechat český název v genitivu např. *Míru*, *Svobody*, nebo ho změnit na nominativ, který může být matoucí např. při orientaci na mapě.

Ulice

Navzdory tomu, že česká i anglická forma jsou většinou shodné (Θ +VJ + OJ), dochází i zde k chybám vyplývajícím z neznalosti anglického úzu a otázky, nakolik lze geonyma překládat. Lze se tedy setkat i s tvary *the street Husova ulice*, *the street Husova trida*.

Mosty

Češi mají v některých případech pod vlivem českého genitivu tendenci užívat v angličtině poměrně výjimečnou formu the+OJ+of+VJ , namísto typické VJ+OJ: *the Bridge of Svatopluk Čech*, *the Bridge of the Legions*, *the Bridge of Troja*.

Nádraží

Přestože je anglický úzus v této oblasti jednoznačný (VJ+OJ), Češi se od něj odklánějí použitím českého pořadí členů: *the railway station Prague-Central*, *the railway station Prague Centre*, *the station Prague-Ruzyně*, *the railway station Prague-Bubny*.

Státy a nadnárodní celky

V těchto názvech vedle poměrně častých chyb ve členech, je problémem zvláště odchylování se od zavedených oficiálních termínů.

Tato část práce vychází z autentických materiálů, v nichž se čeští autoři dopustili chyb v anglických zeměpisných názvech. Jde zejména o publikace dostupné na internetu a webové stránky měst, regionů či společností zabývajících s turismem. Prameny, ve kterých jsem tyto chyby našla, neuvádím, abych předešla případnému zostuzení těchto autorů.

Zjištěné informace potvrzují, že zvláště v době internetu, kdy téměř každé město či firma chce mít webové stránky v několika světových jazycích, vyvstává potřeba upozornit na úskalí, se kterými se může překladatel z českého do anglického jazyka při popisu zeměpisných útvarů setkat.

Závěr

Cílem této práce bylo stanovit anglický úzus při psaní víceslovných geografických pojmenování a na jeho základě vymezit problémy, se kterými se může český překladatel setkat.

Na počátku práce jsem zkoumala již existující literaturu na toto téma a zjistila, že této oblasti se věnuje jen málo autorů, a to poměrně okrajově. Stanoviska teoretické literatury jsem přijala jako východisko i předmět dalšího zkoumání. Největší prostor jsem věnovala části praktické, ve které jsem se pokusila odhalit českým uživatelům anglického jazyka tendence v pořadí konstituentů anglických geonym tak, jak vyplynuly ze zkoumání autentického textu. Tyto mé závěry se shodují se stanovisky teoretické literatury. K jednotlivým názvům jsem připojila komentáře týkající se komplikovanějších názvů, výjimek a jejich vztahu s češtinou. Na základě shodného, či odlišného pořadí konstituentů jsem zaměřila pozornost na názvy svou strukturou odlišné od anglické struktury, tedy ty, ve kterých je větší pravděpodobnost, že bude český mluvčí chybovat.

Původně jsem se chtěla věnovat mnohem širší oblasti zeměpisných názvů, ale z důvodu omezeného rozsahu práce jsem ze svých původních požadavků slevila. Předložila jsem tedy zejména názvy typické pro české prostředí, ale právě protože je oblast geonym velmi široká, soustředila jsem se jen na nejčastěji se vyskytující jména. Zejména praktická část tedy může najít užití jako praktická pomůcka pro překladatele, případně se stát východiskem a inspirací pro další zkoumání v této oblasti.

Summary

The diploma thesis *The order of constituents in geographic multi-word names* is focused on the order of proper and common nouns in English geographic names and its differences from the order of Czech geonyms. Since every Czech user of English language has to face the question of the correct order of constituents in geographic name, I decided to concentrate on this topic. The aim of the work is to provide a helpful tool in the field of geographic names.

The work is divided into two parts: theoretical and practical. After defining the meaning of geographic name the theoretical part delineates the structure of geonyms as it is presented in theoretical literature listed in Bibliography. For geographic names are syntactically noun phrases, the chapters 2.1 to 2.2 deal with noun phrases in general as well as with apposition. Subsequently it focuses specifically on syntactic structure of geographic names and the question of their definiteness (chapters 2.3 to 2.4). The chapter 3 lists various forms of geographic names resulted from the study of this sources (for example: “the + proper noun + common noun”, “zero article + common noun + proper noun”, or “the + common noun + of + proper noun”). Next, in order to present the following practical part synoptically, the chapter 4 lists and specifies types of names from the toponymic viewpoint.

The aim of the practical part was to study particular English geographic names, verify the results of the theoretical part, mention names which were not dealt with in the previous part, compare the English forms of geographic names with the Czech ones, and notice the most common mistakes made by Czech users of English in this field.

For this purpose the names were in chapter 5 studied in groups in accordance with their toponymic character (oikonyms, hydronyms, oronyms, hodonyms, choronyms, etc.). In my dealing with every single name, tens or hundreds of examples were gathered and studied. Numerous publications by English

authors were used as source for determining the rules in the order of constituents. Their tendencies to the specific forms are listed there. The Czech forms of studied names were also mentioned therefore the difference between the languages is evident. A comment is added where needed. On the basis of the differences a survey of Czech translators' mistakes follows (Chapter 6). It is concentrated on those geographic names which differ in their form from the Czech equivalents. The most common mistakes are listed there. Authentic texts written in English by Czech authors reveal that the mistakes result mainly from ignorance of the standard English usage and word-for-word translation.

Listing the order of constituents in English geographic names and revealing the main problems which can be faced by Czech users of English the work reached its aim. Nevertheless, only the most frequent names were mentioned. It therefore leaves the field of the order of constituents open to further study.

Bibliografie

QUIRK, Randolph, GREENBAUM, Sidney, aj. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. Longman, 1985. ISBN 058251734.

HUDDLESTON, R., PULLUM, G. K.. *Cambridge Grammar of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press, Cambridge, 2002. ISBN 0 521 43146 8.

DUŠKOVÁ, L. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. Praha: Academia, 1994. ISBN 80-200-0486-6.

LANGENDONCK, Willy Van. *Theory and Typology of Proper Names*. Berlin – New York: Mouton de Gruyter, Berlin, 2007. ISBN 978-3-11-019086-1.

ŠRÁMEK, Rudolf. *Úvod do obecné onomastiky*. Brno – Kraví hora: Masarykova univerzita v Brně, Vydavatelství MU, 1999. ISBN 80-210-2027-X .

ORTH, Donald J.. *Domestic Geographic Names: Principles, Policies and Procedures* [online]. 2003 [cit. 2009-07-27]. Dostupné z internetu: <http://geonames.usgs.gov/docs/pro_pol_pro.pdf>.

FINNEGAN, Jack. *Newcomer's Handbook For Moving to and Living in New York City: Including Manhattan, Brooklyn, the Bronx, Queens, Staten Island, and Northern New Jersey* [online]. First Books 2007, s.61 [cit. 2010-03-24]. Dostupné z internetu: <http://books.google.com/books?id=FJJ5AEMd2HsC&printsec=frontcover&hl=c&source=gbp_navlinks_s#v=onepage&q=&f=false>.

Terminologický slovník zeměměřičství a katastru nemovitostí [online]. 2009 [cit. 2009-07-27]. Dostupné z internetu: <http://www.vugtk.cz/slovník/4930_geograficke-jmeno--zemepisne-jmeno--geonymum>.

The importance of geographical names [online]. 2009 [cit. 2009-07-27]. Dostupné z internetu: <http://www.pcgng.org.uk/Geonames_importance.htm>.

Service of the U.S. Government Printing Office. *U.S. Government Printing Office Style Manual* [online]. 2009, [cit. 2010-04-07]. Dostupné z internetu: <<http://www.gpoaccess.gov/stylemanual/browse.html> >.

Oxford Journals: *Notes and Queries*, Oxford University Press 1889.